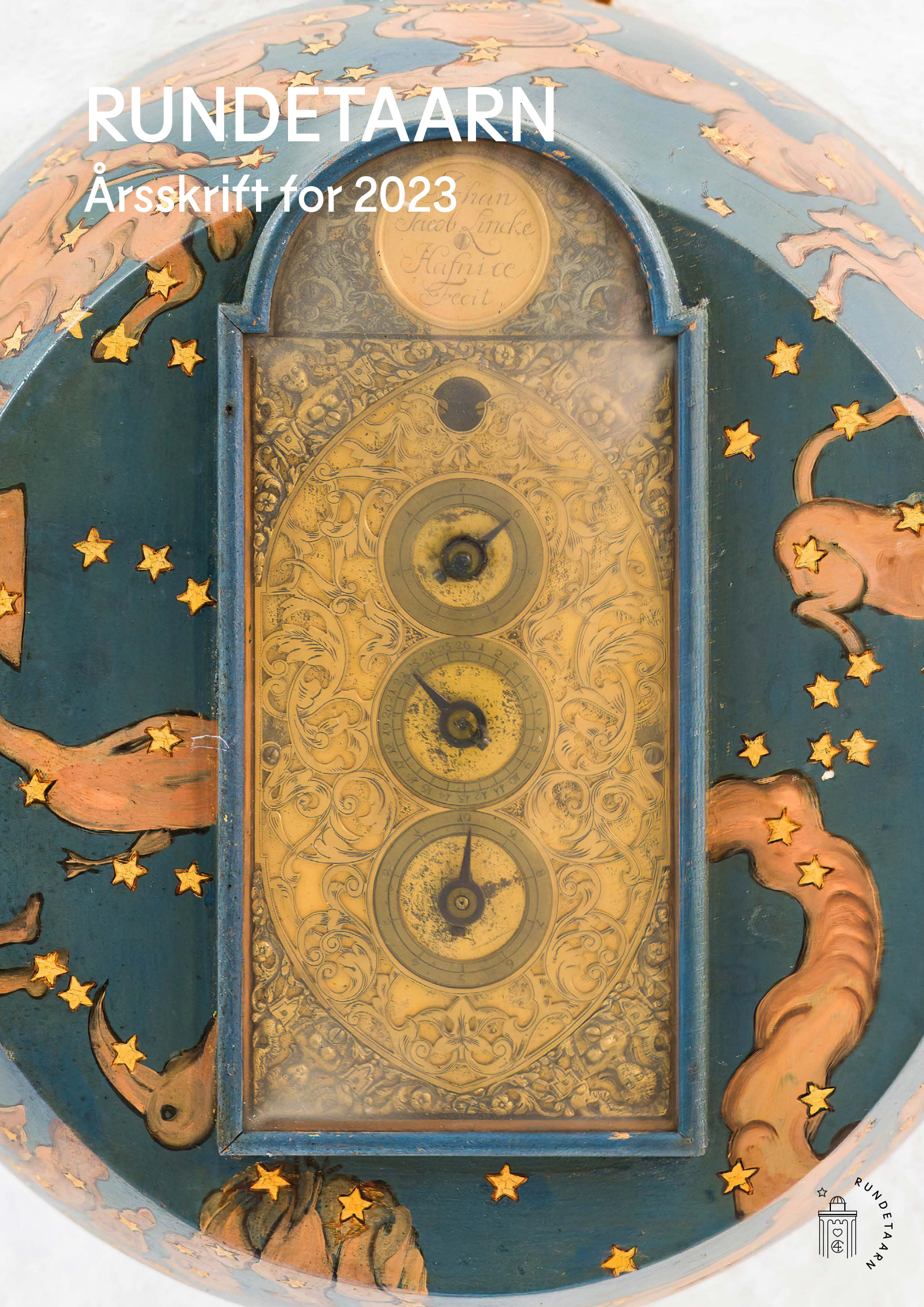

RUNDETAARN

Årsskrift for 2023

Forsiden viser et apparat, der engang var tilknyttet Rundetaarns planetmaskine og ligesom den hænger i Sneglegangen.

Ved at dreje på et håndtag, som blev stukket ind i apparatet, kunne man få planetmaskinen til at vise planeternes stilling på et givent tidspunkt.

Apparatet blev opfundet af astronomen Peder Nielsen Horrebow og konstrueret af instrumentmageren Johan Jacob Lincke.

RUNDETAARN

Årsskrift for 2023

FORORD	4
• Bestyrelsesformanden	4
• Direktøren	6
ÅRET DER GIK	8
• Økonomi og bygning	8
• Publikumsservice	10
• Et virtuelt besøg i Rundetaarn	12
PROGRAM	14
• Introduktion.	14
• Historien udfoldet	16
• Det er for børn	24
• Natur og astronomi	28
• Arkitektur og design	38
• Festivaler og partnerskaber	42
• Sang og musik	46
FORMIDLING	48
• Formidling på film	48
• Lydfortællinger	50
KOMMUNIKATION	52
• Annoncering og markedsføring	54
• Rundetaarn i medierne	56
ORGANISATION	58
• Bestyrelse	58
• Medarbejdere	60

Selvfølgelig skal dette årsskrift for 2023 begynde med at fortælle, at 794.101 mennesker valgte at gå en tur i Rundetaarn. Året 2023 er med det antal gæster blevet et rekordår. Aldrig har så mange mennesker besøgt vores skønne tårn. Det er nærmest ikke til at forstå. Jeg skal da i den grad love for, at tårnet er oppe i omdrejninger igen efter coronaårene med hensyn til besøgende. Det er en sand fornøjelse. Vi er så også rigtig mange, der mener, at tårnet i den grad er et besøg værd.

Når man løber kalenderen for 2023 igennem eller blot læser dette årsskrift, bliver man helt forpustet. Rundetaarn er ikke bare et tårn, man går op og ned i. Det er en kulturinstitution med mange forskellige tilbud. Udstillingerne i Biblioteksalen, koncerter, foredrag, børnearrange-

menter, talks om aktuelle emner, udstillere, der fortæller om deres udstilling, Observatoriet på toppen med mulighed for at betragte alt det, himlen over København har at vise os på alle tider af året. Og dette er blot noget af alt det, der sker.

Derudover er der nok aldrig blevet sunget så meget i tårnet som i 2023. Det har ikke været i form af koncerter. Nej, det er de besøgende selv, der har sunget morgensang hver onsdag morgen siden juni. Morgensangen har haft stor tilslutning fra københavnere. Københavnerne, for hvem vi i den grad ønsker at være tårn.

Kalenderen er et konkret og synligt bevis på Rundetaarns store aktivitetsniveau. Der foregår naturligvis også mange andre - og vigtige - ting, man ikke kan aflæse i

en kalender. De mange besøgende slider på det gamle tårn. Vi sætter en ære i, at tårnet til hver en tid fremstår som en af byens mest velholdte bygninger, hvor de besøgende får en god oplevelse. Vi er faktisk stolte over, så velholdt tårnet ser ud. Det gælder både indvendigt og udvendigt.

"Man skal huske at sige tak!"

Der findes mange citater med ordet tak. Jeg vil ikke undlade at bruge et i dette forord, for der er så meget at sige tak for.

Den første tak er naturligvis til alle de mennesker, der vælger at besøge os. Uden jer ville det slet ikke være muligt at drive Rundetaarn som den kulturinstitution, vi gerne vil have det til at være. Tårnet lever udelukkende af entréindtægter, så tak til alle besøgende.

Den næste tak er til alle, der trækker det store læs dag efter dag for at få hjulene til at dreje rundt. Tak til Jeanette Bursche, der i sin trods alt korte periode som direktør har vist, at hun i den grad er den helt rigtige til at stå ved roret og føre tårnet og alle dets ansatte den rigtige vej med flotte visioner for Rundetaarn. Har man den helt rette leder, har man ikke kun medarbejdere, der "bare" arbejder i tårnet, men også medarbejdere, der lever og ånder for det.

Tak til alle jer, der hver dag gør alt for, at Rundetaarn står knivskarpt til at tage imod alle vores besøgende. I tager de hårde og anstrengende dage, hvor tårnet summer af mange gæster lige fra billetlugen til kiosken på toppen, med et smil. Vi i bestyrelsen sætter stor pris på hver og en af vores ansatte, der sammen er med til at skabe den helt rette tårnånd. Og vi er sikre på, at den smitter af på vores gæster.

Tak for 2023.

Lene Ruby
Bestyrelsesformand

Da porten til Rundetaarn blev lukket den 31. december 2023, skete det bag den bedst besøgte december nogensinde. Rundetaarn noterede sig samtidig for et rekordår med 794.101 besøgende, der tog den berigende tur rundt i tårnets mange lag og op over byen til udsyn og stjerne-stunder.

Tallet taler for sig selv, men sikke et år! Rundetaarn er vokset i 2023, ej i højde, men i drøjde, mandskab og oplevelse. I det forgangne år er det lykkedes at udføre mange af de strategiske planer, som der er taget tilløb til, både hvad angår forbedret drift og programudvikling. I Bibliotekssalen leverede udstillinger, koncerter og arrangementer et vigtigt bidrag til oplevelsen.

Jeg må her fremhæve udstillingen "Rosenkanonen – kongens fortryllede have", som mesterligt forenede skønhed og historieformidling. Ydermere oplagt var Bibliotekssalen ramme for det kongelige kollegium Regensens 400-års jubilæumsudstilling, som byggede bro over Købmagergade. Relevante arrangementer skabt i samarbejde med både museer og latinerkvarterets naboer har ikke alene aktualiseret tårnets, men hele Trinitatis-kompleksets historie. Historien er fuldstændig central i alt, hvad vi skaber, og 2023 var en konge værdigt. Også i mere konkret forstand, idet Christian IV indtog en hovedrolle for en stor del af produktionen.

Bygningen i centrum

Tårnets særprægede og verdenskendte arkitektur blev markeret året igennem, da Rundetaarn sammen med Trinitatis Kirke

var repræsenteret som ikonisk bygningskompleks i Verdensarkitekturåret med København som World Capital.

I sin arkitektur er Rundetaarn stadig den kongelige konstruktion, der via den unikke Sneglegang og arkitektur forbinder hele komplekset af tre institutioner ligesom i den oprindelige kongstanke: Trinitatis Kirke, den store Bibliotekssal og Observatoriet.

Som attraktion skal vi favne det historisk-astronomiske lag, atmosfæren, mystikken, eventyret, arkitekturen og især kulturoplevelsen som mødested for forgreningerne af historie og astronomi, kunst og musik, tro og viden(skab). Det binder an til oprindelsen, men skal samtidig knytte til nutidig anvendelse og udvikling. For bygningens formål er dobbelt: Bygningen danner rammen om kulturprogrammet, og samtidig er den en attraktion i sig selv.

Stjerneborg for byen

Det dobbelte formål fordrer en balance imellem at bevare og forny, respektere og udvikle – og som rettesnor i den mission får hvert år en overskrift, som udfoldes i strategi og konkrete arbejdsopgaver. Årsplanen for 2023 bar den trefoldige overskrift "Københavns Kongelige Stjerneborg", som var Rundetaarns første officielle navn. Årsplanen skulle med udstillinger og deres tilhørende arrangementer samt markeringen af arkitekturåret trække tråde til Kongens København, mens en styrket formidling om himmelrummet realiseredes gennem nye og allerede etablerede astronomiske arrangementer i tillæg til de bemandede stjerneaftener.

I sin enkelhed ønsker Rundetaarn at være et hyppigt besøgssted for lokale gæster, hvor oplevelsen er unik og relevant. I opnåelsen deraf er vi nået vigtige skridt ind i rejsen mod at skabe opmærksomhed omkring Rundetaarns program og formidling og at opnå en infrastruktur som en professionel kulturinstitution. Sådant en ambition trækker på alle vores gode kræfter – og økonomi. Og vi trækker ikke mindst på stærke samarbejder og stor støtte fra partnere, kunstnere, musikarrangører og fonde. En stor tak skal lyde for hvert et bidrag.

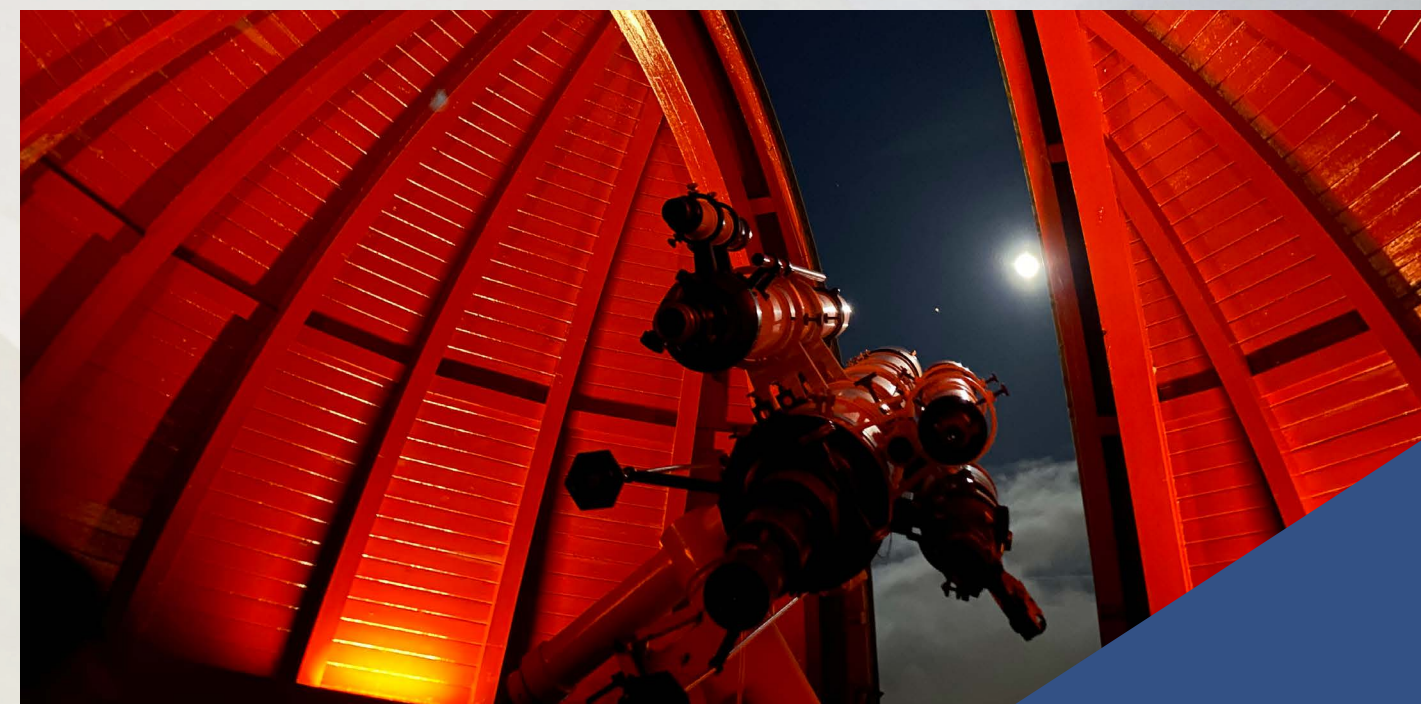
Rundetaarns fremragende vækst, men også de mange gæster, forpligter i vores arbejde og mål: Når vi tager fat på 2024, er det med endnu større fokus på den gode gæsteoplevelse, forbedrede faciliteter, store vedligeholdelsesprojekter og ikke mindst et omfattende strategisk arbejde med formidling, program og publikumsrejse.

Jeg vil ønske årsskriftets læsere god fornøjelse med at dykke ned i både ord, billeder og lyd fra det forgangne år, men forinden skal rettes den største tak til alle Rundetaarns medarbejdere for jeres dedikation, fleksibilitet og formidable indsats. Vi har ikke gjort tårnet højere, men oplevelsen bredere. Ved fælles bedrift lykkedes det at nå rekordåret og få Rundetaarn til at vokse!

Rigtig god læselyst!

Jeanette Bursche
Direktør

Økonomi

Da Rundetaarn er fuldt selvfinansieret via billetindtægter, er det en årelang skik at følge besøgstillene nøje. Statistikkerne går tilbage til 1927. Dengang lød entréen på 25 øre for voksne og 10 øre for børn med i alt 59.576 gæster. Tallet var i næsten 100 år støt stigende og bærer nu en rekord i 2023 med 794.101 gæster.

Overskuddet i regnskabet og opsparingen af gode års overskud er afgørende for, at vi kan vedligeholde bygningen på højeste niveau og investere i udvikling og sikker drift samt højne publikumsoplevelsen.

Der har været entrébetaling til Rundetaarn siden i hvert fald 1671, hvor det kostede 1 skilling at komme ind. Dengang betalte entréprisen opsynsmandens løn. Det er den dag i dag stadig billetindtægterne, der finansierer løn til Rundetaarns ansatte samt al drift og vedligehold, da tårnet ikke modtager støtte fra stat eller kommune.

Bygning

Året igennem har tårnet fra gadeplan til øverste kuppel fået grundigt vedligehold. Det begyndte allerede i januar, da Snelegangen nød sin halvårslige vinterkalkning.

Af og til opstår der behov for at hidkalde ekspertise til at udføre særlige bestillinger – som i april måned, hvor glarmester Snoer var tilkaldt til en specialopgave, der krævede fire mand. Tunge glasvægge fra kontorerne øverst i tårnet, som tidligere fungerede som inspektørbo-lig, skulle tages ned. I 2023 blev der ansat flere medarbejdere i staben, så hver en kvadratmeter kontorplads tæller.

Efter flere års pause deltog Rundetaarn i 2023 igen i det landsdækkende kulturinitiativ K7, som går ud på, at unge mellem 18 og 27 år kan få gratis adgang til en lang række kulturinstitutioner i uge 37. I alt 3221 unge benyttede sig af ordningen i Rundetaarn.

7 DAGES KULTUR FOR UNGE

Fra 11 - 17 september er der fri entré på 180 museer og udstillingssteder, hvis du er 18-27 år. For 40 kroner kan du komme til klassisk koncert og teatre kan du få billetter til en koncert, hvis du er mellem 18-25 år.

I den anden ende af tårnet blev der efter tegninger af arkitekt Søren Munck Mikkelsen og hjælp fra Emil Nielsens Smedeværksted opfyldt et længe næret ønske, da et specialfremstillet ophæng til opslag i juni for første gang blev hægtet på porten til Rundetaarn. I mange år har tårnet måttet leve med tilfældig tape og blafrende bannere, hvis publikum skulle oplyses om observatorie-aftener og særarrangementer, men nu kan man

Der har boet mennesker i toppen af Rundetaarn siden i hvert fald midten af 1700-tallet, hvor det var astronomer, der logerede her. I begyndelsen af 1800-tallet var der godt fyldt op, idet der ud over to yngre observatorer boede en portnerfamilie med fem børn og tre tjenestepiger.

altså let og enkelt montere skifterammer i høj- og bredformat på stativet, der har en diskret portgrøn farve – endda helt uden at beskadige porten.

Et bygningsværk som Trinitatis-komplekset kræver løbende kontrol og sikkerhedstiltag. Sikkerheden har i flere år været et fokusområde, men er i 2023 blevet formaliseret med et koordinationsudvalg, hvor Rundetaarn og Trinitatis Kirke jævnligt mødes til et omfattende samarbejdsprojekt om Ringerloftet og forstærket brandsikring af hele komplekset.

Et år med rekordmange gæster har bevirket tiltag til at styre strømmen på de områder, hvor færdslen bliver snæver. Rundetaarn er en fredet bygning, så det er ikke muligt at foretage ændringer for at imødekomme ønsket om at gøre platformen øverst oppe tilgængelig for kørestolsbrugere eller udvide stentrappen, der tegner sig for det sidste stykke af ruten mod toppen, til at give mere plads for op- og nedgang.

I 2020 satte vi et trafiklys op for at regulere færdslen på stentrappen. Det skete på grund af coronapandemien og behovet for at have mere plads på snævre passager. Trafiklyset endte med at blive der, efter at restriktionerne forsvandt. Det har i 2023 fået en gennemgående reparation af firmaet Gadget Group og kan nu igen sikre god plads på trappeopgangen.

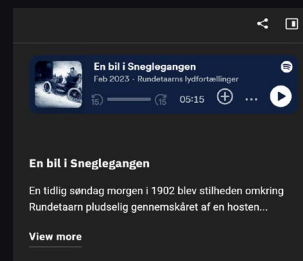
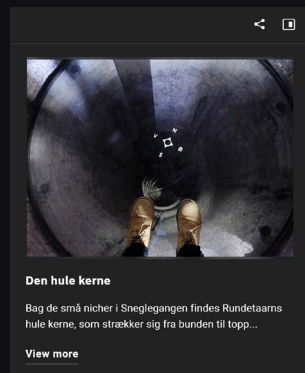
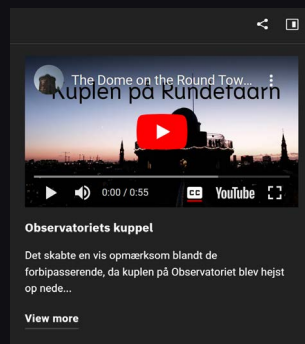
På grund af Kyssebænken og pladsen på reposen er samme trappeopgang indrettet sådan, at publikum skal holde til venstre på trappen modsat manges intuitive holden-til-højre. I sommeren fik trinnene derfor påtegnet anvisninger, som har forbedret wayfinding på den sidste etage før toppen, men vi er langt fra i mål. I 2024 arbejder et udvalg videre på tiltag, der skal føre til en endnu bedre publikumsrejse undervejs i besøget.

Trængsel af turister

Ved flere lejligheder er der testet køstyring ved hjælp af afgrænsende snorespærringer ude foran tårnet, og især i sommerperioden var det nødvendigt at holde pauser i billetsalget for at sikre en bedre gæsteoplevelse og mindske trængsel. Også dette spørgsmål optager ledelsen, som forventer flere tiltag i 2024.

Ved dette årsskrifts udgivelse betyder ønsket om bedre pladsforhold, at Rundetaarn udgår af Copenhagen Card-ordningen pr. 1. april. For præcis 40 år siden var Rundetaarns ledelse med i udvalget, der startede den succesfulde kortordning med fri entré til de tilmeldte attraktioner og museer.

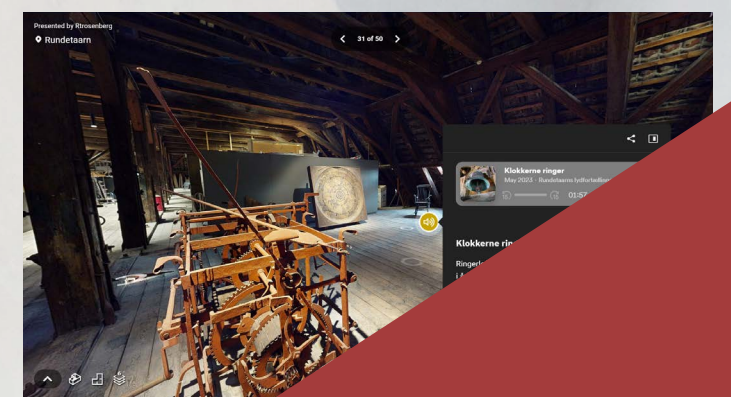
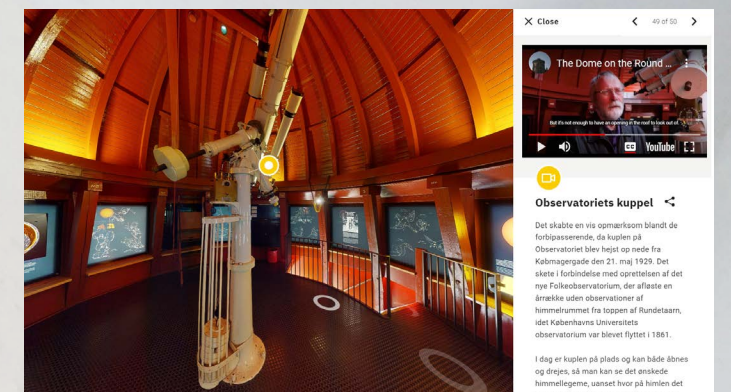
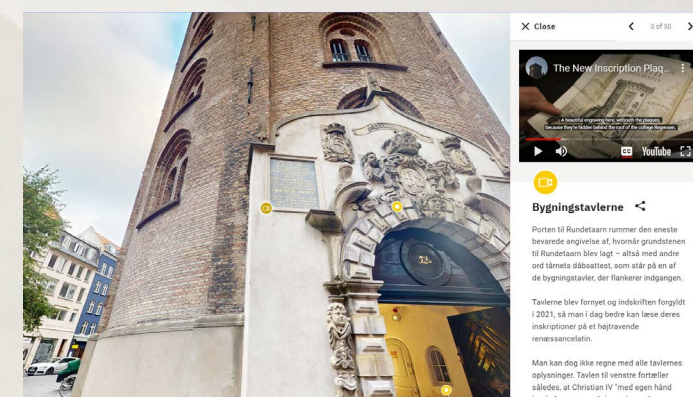
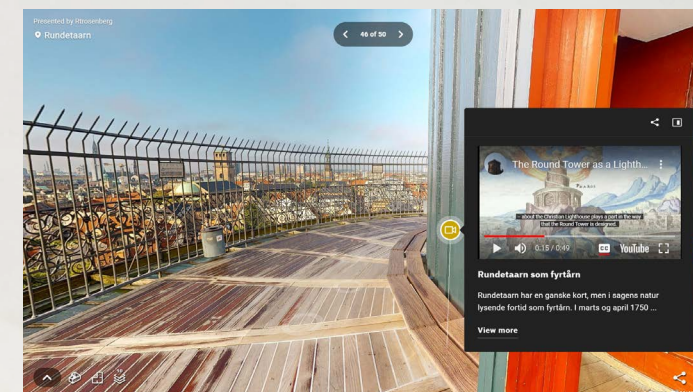
Rundetaarn er vigtig kulturarv og bør være tilgængelig for alle danskere. Denne konstatering kan imidlertid være vanskelig at føre ud i praksis, når nu det ikke altid er muligt at indrette, så alle får adgang, og når der i sagens natur er langt fra Lemvig til Købmagergade.

Det var derfor en fin mulighed, der bød sig, da Rundetaarn indledte et samarbejde med fotografen Rasmus Thor Rosenberg efter et besøg på Rosenborg. Et virtuelt besøg, vel at mærke. "So ein Ding muss ich auch haben," tænkte direktøren.

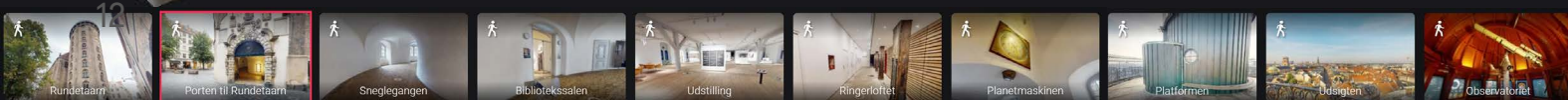
I sensommeren 2023 launchede Rundetaarn den nye virtuelle besøgs mulighed med et væld af fortællepunkter rundt i hele oplevelsen med links til relevante lydfortællinger og videoer. Det virtuelle besøg

giver en unik oplevelse, der i flere tilfælde er bedre formidlet end med virkelighedens skiltning, fordi de mange spots rundt i tårnet giver direkte adgang til historier og oplevelser på de relevante steder.

Hvad angår god publikumsservice, er det virtuelle besøg i Rundetaarn et af årets absolutte højdepunkter. Det gode samarbejde med fotograf Rosenberg betyder, at alle med en internetforbindelse kan besøge Rundetaarn på alle tider af døgnet uafhængigt af åbningstid. Bibliotekssalen opdateres ved hver ny særudstilling, så besøget altid virker aktuelt. Det er desuden planen, at siden skal omfatte flere punkter inde i Trinitatis Kirke også, så man kan gå på opdagelse i hele det samlede bygningskompleks.

Tryk for virtuelt besøg

Rundetaarn er altid et besøg værd i sig selv, men tårnet rummer mere end det. Igennem en lang årrække har et program bestående af udstillinger, foredrag, værksteder, koncerter og meget andet været en vigtig brik i oplevelsen af Rundetaarn, og de seneste år er der blevet arbejdet mere fokuseret på programmet.

2023 blev således et år, hvor en skarpere kuratering har været i højsædet, hvilket er lykkedes i givtigt partnerskab med flere andre aktører. En af dem var Rosenborg, som ydede værdifuld hjælp i forbindelse med Rundetaarns egenproducerede familieudstilling "Rosenkanonen", der forenede tre af tårnets fokuspunkter, nemlig at skabe indhold for børn, levendegøre Rundetaarns historie samt dyrke netop de gode partnerskaber.

Levendegjort viden

Den øgede fokusering gjaldt også, hvem der besøger tårnet. Som en del af sin strategiske vision bestræbte Rundetaarn sig i 2023 særlig på at tiltrække de københavnske kulturforbrugere og børnefamilier samt aktivere det gamle tårn gennem historie, astronomi og kunst.

En stor del af programmet foregår i Bibliotekssalen, hvor man blandt andet kan opleve skiftende udstillinger og forskellige arrangementer, der knytter sig til dem. Med sin baggrund som ramme om Københavns Universitets bibliotek har salen altid været et sted, der gav indsigt og tilbød

udsyn, og den viden, der før var samlet i bøgerne, bliver nu gjort levende i udstillingerne og de øvrige aktiviteter, der finder sted her. Også denne måde at betragte aktiviteterne i Bibliotekssalen på i forhold til resten af Rundetaarn er udslag af den øgede fokusering.

Stor søgning

I 2023 blev der arbejdet videre på et nyt tiltag, der især kommer til at få betydning i årene, der kommer. I slutningen af 2022 introducerede Rundetaarn et Open Call, hvor kunstnere, designere, arkitekter, formidlere og forskere blev indbudt til at komme med en samlet idé til udstillinger i det unikke udstillingsrum, som Bibliotekssalen udgør.

Vi er glade for at konstatere, at der har været stor søgning til udstillingsperioderne i Rundetaarn. Til udstillingsprogrammet for 2024 var der således over 100 ansøgere, mens tallet for udstillingsåret 2025 var steget til mere end 200 ansøgere. Rundetaarn ønsker at skabe et endnu stærkere program af udstillinger, der favner aktuelle tematikker, sætter fokus på historien og præsenterer kunstneriske stemmer med noget på hjertet, og de mange ansøgere fra nær og fjern hjælper til at opfylde ønsket. De kommende udstillinger giver alle mulighed for inspiration og erkendelse og kommer til at tage publikum med i mange retninger inden for samtidskunst, videnskab, klima, historie og design.

Året der gik 2023

Tryk for film

0:08 / 1:01

ROSENKANONEN – KONGENS FORTRYLLEDE HAVE Familieudstilling 4/2 – 16/4

Christian IV var en konge, der kunne lide at se tingene gro – ikke mindst i Kongens København. Før han lod Rundetaarn vokse op af jorden midt i byen, skabte han med Kongens Have sin egen lysthave fuld af alskens blomster, og i haven lagde han sin yndigste rose: Rosenborg.

Med inspiration fra blomstrende genstande på Rosenborg og Christian IV's liv og historie blev Bibliotekssalen i foråret omdannet til en fortryllet kongelig have, hvor man kunne foretage sin egen lystvandring mellem draperede havetelte, der forenede bjergtagende blomsteruniverser med poetisk historiefortælling.

Udstillingen var produceret af Rundetaarn selv i et frugtbart samarbejde mellem store dele af medarbejderstaben, der stod for blandt andet udstillingsarkitektur, historisk fundering, formidling og program. Til at skabe udstillingens blomsterinstallationer havde tårnet engageret blomsterkunstneren Signe Kejlbo, der i 2022 medvirkede i udstillingen "Eventyrtårnet".

Signe Kejlbo
Kunstner

Tryk for film

En omsmeltet fantasikanon

Christian IV var en af de første, der i stor stil brugte roser som elementer i anlæggelsen af haver i Danmark, og kongens interesse for den velduftende blomst viste sig også ved, at han i 1601 egenhændigt støbte en kanon, den såkaldte rosenkartove, dekoreret med bladranker med roser. Kongen brugte rosenkanonen til at skyde til måls med, før den senere blev omstøbt og smeltet fuldstændig om. I dag er der kun bevaret en tegning af den.

Fordi den oprindelige rosenkanon ikke findes længere, blev den i udstillingen fortolket som en fantasikanon, der skød med blomster – ligesom Anes anemoner i Halfdan Rasmussens digt. I udstillingens sidste havetelt kunne børn og voksne endda selv medvirke til blomstereksplosionen ved at tilføje deres egne farverige blomster.

**"en æstetisk og poetisk udstilling,
der drager både børn og voksne"**

Børn i byen

I forbindelse med "Rosenkanonen" lancerede Rundetaarn lydfortællingen "Christian IV på dødslejet", hvor Rundetaarns bygherre fra sit yndlingsslot Rosenborg kigger ud på København, Rundetaarn og Kongens Have og tænker tilbage på sit liv. Dialogen var baseret på læge og hofbotaniker Otto Sperlings erindringer og tilsat musik af hofkomponist John Dowland fremført af lutenisten Asker Stig Nielsen. John Dowlands musik kunne i øvrigt også høres i udstillingen i Christian Wolls bearbejdning.

PROGRAM

4/2:

Udstillingsåbning for hele familien

Mens børnene hoppede fra sten til sten på havestierne mellem teltene, kunne de møde Christian IV og hans dansende blomster samt kongens hofkomponist John Dowland.

11/2:

Lyt til tiden

Til den udsolgte fortællekoncert "Lyt til tiden" undersøgte Marie Priem, Karen Duelund Guastavino og Louise Schrøder fra Papirskoven begrebet tid gennem klassisk musik for de fire- til niårige.

16/2, 26/3 og 15/4:

Blomsterworkshops for børn

Børn og voksne skabte papirblomster og blomstervæsner sammen med blomsterkunstner Signe Kejlbo.

19/2 og 4/4:

Byg som kongen

Christian IV forsynede København med bygningsværker, der er så sjove, skøre og sære, at man stadig taler om dem. På to byggeværksteder kunne børn og voksne gøre ham kunsten efter og skabe fantastiske tårne.

5/3:

Sigurds danmarkshistorie

Til en udsolgt børnekoncert spillede Sigurd Barrett sig gennem danmarkshistorien.

**"Blomsterudstillingen er noget af
det smukkeste jeg længe har set"**

Kommentar på Facebook

Ud over at
være eventyrlig var
der også tænkt bæredygtighed ind i "Rosenkanonen".
Udstillingens telte var således
skabt af kasserede lagner, og de
trædesten, der forbandt haveteltene, var lavet af tidligere
måtter. Begge dele var velvilligt doneret af Vraa
Dampvaskeri.

17/3:

Den Lille Kulturnat

Rundetaarn inviterede på historieagt i Sneglegangen, hvor børnene kunne lede efter bobler i de oldenborgske farver, blive klogere på Christian IV og finde det skjulte ord, mens dansende blomster, kongen selv og musik af John Dowland fyldte Bibliotekssalen. Historiejagten i Christian IV's fodspor fortsatte resten af udstillingsperioden.

15/4:

En kongelig fødselsdagsfejring

Med lutmusik, blomsterdansere og besøg af kongen selv fejrede børn og voksne Rundetaarns gamle bygherre, Christian IV, der blev født den 12. april 1577, og satte dermed et majestætisk punktum for "Rosenkanonen".

REGENSEN – STUDIELIV GENNEM 400 ÅR Jubilæumsudstilling 22/4 – 11/6

Der er kun få meter mellem Rundetaarn og Regensen, og den fysiske nærhed er ikke det eneste, der knytter de to gamle genboer sammen. De er begge bygget af Christian IV, begge anlagt i forbindelse med Københavns Universitet og begge oprindelig tænkt i en kristen sammenhæng.

Det var derfor i dobbelt forstand nærliggende, at Rundetaarn lagde Bibliotekssal til den store udstilling, der var med til at markere Regensens 400-års jubilæum. Udstillingen, der var produceret af kunstnerkollektivet Vontrapp og historiker Louise Depner og præsenteret i samarbejde med Rundetaarn, fortalte regensianernes historier, der spejler 400 års forandringer i hovedstaden, på Københavns Universitet og i studielivet generelt.

Gennem lydfortællinger indtalt af nuværende studerende, tableauer og installationer iscenesatte udstillingen Regensens udvikling fra en streng opdragelsesanstalt til i dag, hvor et stærkt socialt fællesskab præger kollegielivet. Publikum kunne således sætte sig ved de studerendes skriveborde og blive klogere på kollegiets rige historie, ritualer, traditioner og særegne sprog.

Et storstilet kompleks

Regensens jubilæum var også for Rundetaarn en god anledning til at kigge med friske øjne på de to steders fælles historie. Det giver nemlig god mening at forstå

Regensen i sammenhæng med Trinitatis-komplekset, som Rundetaarn er en del af. Betragtet på den måde udgør de to bygningsværker et storstilet samlet kompleks af bygninger, som blev udtænkt af Christian IV "paa det, at den sande Tro kunde udbredes heldigere og frodigere over disse Nordens Riger", som der står i oversættelse på Regensens bygningstavle ud mod Købmagergade.

Sammenhængen mellem Regensen og Trinitatis-komplekset var pointen i artiklen "Gamle genboer i centrum for troens udbredelse", der blev publiceret både i Trinitatis Kirkes kirkeblad, i Københavns Bibliotekers historiske nyhedsbrev "Bag om København" og på Rundetaarns egen hjemmeside. Historien blev også udfoldet i en egenproduceret historiefilm og til to udsolgte rundvisninger, der var en del af det program, der var tilknyttet udstillingen.

PROGRAM

26/4:

Tower Talk

Kunstnerkollektivet Vontrapp og historiker Louise Depner viste rundt i udstillingen og delte deres overvejelser om, hvordan man iscenesætter 400 års studenterhistorie.

"Der var udsolgt til sidste plads, og med de 12 sangere fra kammerkoret Ars Nova Copenhagen og de fire strygere fra Den Danske Strygekvartet blev vi taget med på en musikalsk luksusrejse gennem århundreder"

Politikens musikanmelder, der gav jubilæumskoncerten den 3. maj fem stjerner

3/5:

Jubilæumskoncert

Vokalensemblet Ars Nova og Den Danske Strygekvartet præsenterede musik fra de sidste 400 år samt det nyskrevne værk "Blade springer" fra 2023 med musik af Bent Sørensen og tekst af Juliane Preisler til et udsolgt arrangement.

11/5 og 6/6:

Gamle genboer

Til to udsolgte særrundvisninger på Regensen og i Rundetaarn var der mulighed for at få et sjældent kig ind bag Regensens mure og høre meget mere om Rundetaarn og Trinitatis-komplekset.

24/5:

Boglancering

I anledning af Regensens jubilæum udkom Ditlev Tamms bog "Byen, kollegierne og studenterne – 400 års studenterliv i København" på Gads Forlag. Ved et udsolgt arrangement i Bibliotekssalen præsenterede forfatteren bogen i samtale med Troels Roland.

Regensens 400-års jubilæum blev støttet af A.P. Møller Fonden, Augustinus Fonden, Aage og Johanne Louis-Hansens Fond samt Knud Højgaards Fond.

PROGRAM

HISTORIEN UDFOLDET

På flagdage
vajer splitflaget fra top-
pen af Rundetaarn, men ellers
har der i mange år været lidt tomt
på flagstangen højt over Købmager-
gade. Indtil 2023, hvor Rundetaarn
hejste en vimpel, så der altid er en fest-
lig blafren over det gamle tårn. Vimplen
blev indkøbt sammen med Regensen,
der fik en magen til for at understrege
de to bygningers fælles historie.
Der blev også indkøbt identiske
stormflag, til når det vir-
kelig rusker.

I udstillings-
perioden var der en
eksklusiv mulighed for at
købe Regensens jubilæums-
plakat i Bibliotekssalen. Pla-
katen, der var tegnet af Martin
Schwartz, afbildede de gamle
kollegier i Københavns latiner-
kvarter og lokaliteter af
særlig betydning for
regensianerne.

DA YGGENYKKERNE STJAL RUNDETAARN

Det sker fra tid til anden, at Rundetaarn får besøg af en børnehave eller en skoleklasse, der har haft et forløb om de små trebenede fugle yggenykkerne, der engang stjal det gamle tårn, men heldigvis satte det behørigt på plads igen. Den historie kan man læse i Jørn Birkeholms børnebogsklassiker "Da Yggenykkerne stjal Rundetårn", der så dagens lys i 1968 og siden er udkommet i adskillige udgaver og oplag.

Det seneste stykke tid har det imidlertid været umuligt at få fat i bogen, og med Jørn Birkeholms venlige tilladelse nyudgav Rundetaarn den derfor i 2023. Nyudgivelsen var tro mod originalen, men rummede også et par nye træk. Der blev således luget ud i de trykfejl og inkonsekvenser, som havde sneget sig ind i løbet af bogens udgivelseshistorie, og samtlige illustrationer blev scannet på ny efter førsteudgaven.

Som noget nyt fik omslaget en midnatsblå tone med gyldne stjerner, og bogen blev forsynet med et efterskrift. På den måde har Rundetaarn givet den charmerende historie en indpakning, som vi synes, den fortjener, og igen gjort den tilgængelig for børn og voksne, der kan købe den både i Rundetaarn og i boghandlere over hele landet.

Eneste sted i verden

I forbindelse med nyudgivelsen blev Rundetaarns Forlag igen vakt til live. Forlaget har tidligere fortrinsvis udgivet udstillingskataloger, for eksempel "Lettisk avantgarde

1910-1935" fra 1991, og var sidst på banen i 2018. I de kommende år er det planen at bruge det til at udgive yderligere Rundetaarn-relevant litteratur.

Bogen, som med Jørn Birkeholms tilladelse blev nyudgivet som "Da yggenykkerne stjal Rundetaarn", udkom i december, og nyudgivelsen blev markeret både med et højtælæringsarrangement den 16. december og med tilbud på såvel bogen som på den yggenykbamse, der stadig sælges i Rundetaarn som det eneste sted i hele verden.

I december kunne de besøgende børn traditionen tro også gå på jagt efter de yggenykker, der havde indtaget Rundetaarn iført nissehue. En af dem havde for eksempel gemt sig under glaspladen over Trinitatis Kirkes hvælvinger i Bibliotekssalen, mens to andre var fløjet op på den jernstang, der hænger ved planetmaskinen lige før Sneglegangens ophør. Samtidig fik de besøgende børn et ark med yggenykravlenisser med hjem.

MERE FOR BØRN

Halloween-koncert

Der findes masser af god og artig musik i verden, men rigtig ond børnemusik er der muligvis kun ét band, der giver sig af med. I anledning af Halloween spillede de fire sortklædte superhelte fra bandet De Onde den 29. oktober familiekoncert i Bib-

liotekssalen, og Peter Marott på trompet og sang, Tobias Trier på guitar og sang, Eva Skipper på bas og sang samt Carl Quist-Møller på trommer og sang fik selv de sødeste englebørn til at synge med. Efter koncerten fortalte observator Christina Toldbo om den sagnomspundne måne og om varulve og viste vej til Observatoriet på toppen af tårnet.

Tip en 7'er i sommerferien

I skolernes sommerferie fra slutningen af juni til begyndelsen af august havde de ferierende børn og andre besøgende igen i 2023 mulighed for at udforske tårnets historie gennem et kort med syv opgaver og spørgsmål, som alle handlede om Rundetaarn. Et af stoppene foregik på Ringerloftet, som engang har været brugt til at

tørre tøj på. Her blev børnene bedt om at danne en klemme ved at holde pege- og langfingeren sammen og se, hvor lang tid de kunne holde kortet ud i strakt arm, mens de stod på ét ben. Også en måde at opleve historien på!

DANSKER MED ULVE

Udstilling 31/8 – 31/12

Efter 199 års fravær er ulven kommet tilbage i den danske natur. Indtil videre er det kun i Jylland, at der er levende ulve, men igennem årets sidste fire måneder kunne man også opleve ulvene i Rundetaarn. Her dannede Bibliotekssalen nemlig ramme om Danmarks første store udstilling om mennesker og ulve, "Dansker med ulve", der var skabt som en vandrestilling af Naturhistorisk Museum Aarhus og tidligere havde været vist både i Aarhus og Holstebro.

Er den glubske ulv en realitet eller en forestilling? Og er der overhovedet plads til ulve i Danmark? Det var nogle af de spørgsmål, som blev tematiseret på udstillingen, der gav publikum mulighed for at stå ansigt til ansigt med ulve og mærke og forstå, hvad ulvene gør ved os.

Menneskets bedste ven

Ulvens genkomst i Danmark har skabt fascination, frygt og ophidset debat, og med udstillingen fik de besøgende en mulighed for at blive klogere på myter og holdninger, forskning og viden om de danske ulves færden og adfærd. Udstillingen tog udgangspunkt i menneskets sameksistens med ulven gennem mange tusinde år og bragte også de besøgende tæt på hunden – ulven, der blev menneskets bedste ven.

På baggrund af materiale fra Naturhistorisk Museum Aarhus udviklede Rundetaarn i forbindelse med udstillingen et undervisningsmateriale for både indskoling og

mellemtrin, som gennem spændende opgaver kunne blive klogere på alt fra ulvens anatomi til dens rolle i eventyr og mytologi. Skolematerialet var frit tilgængeligt på Skoletjenesten og blev flittigt brugt af især elever på mellemtrinnet.

PROGRAM

1/10 og 6/10:

Wolfwalkers

Sammen med Buster Filmfestival inviterede Rundetaarn to gange til en særlig visning af animationsfilmen "Wolfwalkers" med dialogen live-opført på dansk.

13/10:

Ulve, måne og stjerner i Rundetaarn til Kulturnatten 2023

Kulturnatten 2023 i Rundetaarn tog udgangspunkt i "Dansker med ulve", hvor det, der kalder sig selv Danmarks vildeste ulveformidlingshold, fortalte om det arbejde, der ligger til grund for vores viden om ulvene i Danmark – lige fra gps-mærkning af de hjemlige rovdyr til undersøgelse af ulvelorte. Derudover bød aftenen naturligvis på stjernebig fra Observatoriet og stemningsfuld intimkoncert med det unge jazznavn Kosmos Trio, der består af Frede Thorsen på klaver og brødrene Harald og Gustav Hagelskjær på henholdsvis kontrabas og trommer.

16-19/10:

Efterårsferie med ulve

I skolernes efterårsferie kunne børnene skabe deres egen ulvemaske eller en ulvehånddukke. Til den efterfølgende "Ulvetime for børn" kunne de opleve højtlesning af historier om ulve i bløde puder. De små

kunne gyse til eventyret om den lille Rødhætte og hendes møde med den store, stygge ulv, mens de lidt større kunne høre om menneskedrengen Mowgli, der voksede op blandt ulve dybt inde i den indiske jungle.

9/11:

Hvad ved vi om de danske ulve?

Foredrag med videnskabelig chef på Naturhistorisk Museum Aarhus Kent Olsen, der gav den nyeste status på ulvene i Danmark 11 år efter deres genindvandring.

25/11:

Peter og ulven

Komponisten Sergej Prokofievs klassiske musikeventyr "Peter og ulven" fra 1936, der gennem generationer har fungeret som en måde at introducere børn til den klassiske musik, blev fremført af DR SymfoniOrkestrets Blæserkvintet og fortalt af skuespilleren, sangeren og danseren Coco Hårdemaal, der blandt andet er kendt som Oda Omvendt på Ramasjang.

27/9 og 20/10:

Er der flagermus i Rundetaarn?

Flagermus lever med os i byen. Siden 2021 har der siddet en flagermusdetektor på Rundetaarn, som optager, hver gang de bevingede væsner flyver forbi. Biolog og flagermusforsker Inger Kærgaard fortalte om forskellige arter af flagermus og deres bevægelser omkring tårnet – først for voksne og derefter for børn. Begge dage var der bagefter ekskursion til Ørstedsparken for at kigge efter flagermus. Foredragene var en del af en arrangementsrække om vilde dyr i anledning af "Dansker med ulve"-udstillingen.

Udstillingen blev støttet af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, Aage V. Jensen Naturfond, Region Midtjylland, 15. Juni Fonden, Beckett-Fonden og Toyota-Fonden.

"forhåbentlig kan udstillingen føre til en saglig debat om et følsomt emne"

Niels Lyksted i tidsskriftet Kulturinformation, der gav udstillingen fem stjerner

PROGRAM

NATUR OG ASTRONOMI

I Rundetaarns undervisningsmateriale til "Dansker med ulve" blev indskolingseleverne sluttelig bedt om at sætte ring om de løgnagtige udsagn om nogle af de ulvetekster, de havde læst. De skulle blandt andet tage stilling til følgende:

- Ulven får grisesteg til middag
- Ulven puster to huse omkuld
- Jægeren befrier Rødhætte og bedstemoren
- Rødhætte spiser ulven

Opgave 4

Gå hen til skabene med skindene

Mennesker har anset ulven for at angribe og æde vores husdyr. I 1558 indførte kong Christian 3. strenge straffe mod krybskytteri – dog med undtagelse af ulven, som enhver borger eller bonde frit kunne jage og dræbe. Dette resulterede i mange bestillinger på ulvepelse. Christian 4.s søn Frederik III tilføjede næsten 100 år senere en ordre om, at der hvert år i december skulle afholdes ulvejagter.

Opgave:

Læs teksten i skuffen med skindet. Hvad blev

Med lovsamlingen "Den Koldingske Reces" fra 1558 indførte kong Christian 3. strenge straffe mod krybskytteri – dog med undtagelse af ulven, som enhver borger eller bonde frit kunne jage og dræbe. Dette resulterede i mange bestillinger på ulvepelse. Christian 4.s søn Frederik III tilføjede næsten 100 år senere en ordre om, at der hvert år i december skulle afholdes ulvejagter.

Ulven blev udryddet i Danmark i 1813, da den sidste levende ulv blev skudt ved Skive i Jylland. I 2012 blev en død ulv fundet i Nationalpark Thy. Næsten 200 år senere var ulven nu tilbage i Danmarks natur.

Christian 4. til hest.
Billede fra Kongernes Samling, Rosenborg.

OBSERVATORIET

Man er altid velkommen til at kigge ind i Observatoriet på toppen af Rundetaarn, men tirsdag og onsdag aften i vinterhalvåret er der lidt mere at komme efter. På de to dage mellem kl. 18 og kl. 21 er Observatoriet nemlig bemandet af Rundetaarns dygtige observatorer, der tager imod store og små, københavnere som turister, og stiller kikkerten skarpt på de himmellegemer, man kan iagttage netop på det pågældende tidspunkt.

Det er en magisk oplevelse, når ens blik møder Saturns ringe, Jupiters måner, eller hvad observatorerne ellers kan finde på himlen. Og også på dage med mindre klart vejr kan Observatoriet danne ramme om en stemningsfuld aften, hvor observatorerne viser kikkertens formåen ved i stedet at lade den fange rådhusurets visere.

Ud over de almindelige observatorieaftener har der flere gange i løbet af året været særåbent i Observatoriet. Allerede

på valentinsaften den 14. februar var der mulighed for at blive forelsket i København i rammerne af et Rundetaarn, hvor man kunne tage på en anderledes date med mulighed for stjernevig i Observatoriet, en drink i pop op-baren og stemningsfuld musik i Sneglegangen med dj'en Mads Axelsen.

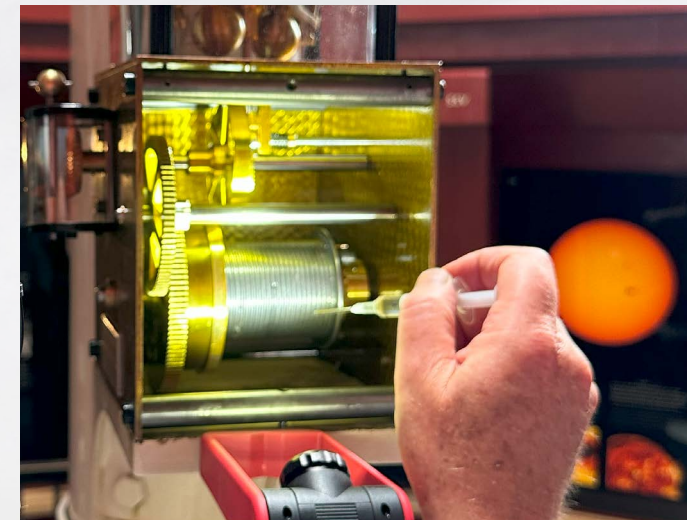
I skolernes sommerferie var der desuden traditionen tro hver søndag eftermiddag mulighed for at se nærmere på vores nærmeste stjerne, Solen, og dens pletter gennem et særligt beskyttende filter. Og fra midt i juni kunne de besøgende tillige forene stjernevigget med en afslappende forfriskning, da Rundetaarn lancerede det nye koncept "Torsdagsbar på toppen". Aftenerne, der strakte sig til et godt stykke ind i august, bød desuden på musik og panoramaudsigt, mens solens sidste stråler forsvandt over hovedstaden.

Slibe, pudse, polere og male

Med alt det stjernevigget er det vigtigt at passe godt på Rundetaarns store linsekikkert fra 1929. Kikkerten er født med et urværk, der får den til at bevæge sig langsomt mod vest, så man sikrer sig, at man hele tiden har det på kornet, som man ønsker sig. Kikkert og urværk blev imidlertid sidst skilt ad i 1955, og efterhånden trængte mekanikken til en kærlig omgang.

Derfor brugte urmager og konservator Søren Andersen og hans lærling, Joakim Kjelgaard, mellem 80 og 100 timer på at slibe, pudse, polere og male urværket, og i processen medvirkede også ingeniør Niels Haagh fra teleskopfirmaet Track The Stars samt Claus Jensen, der er observator

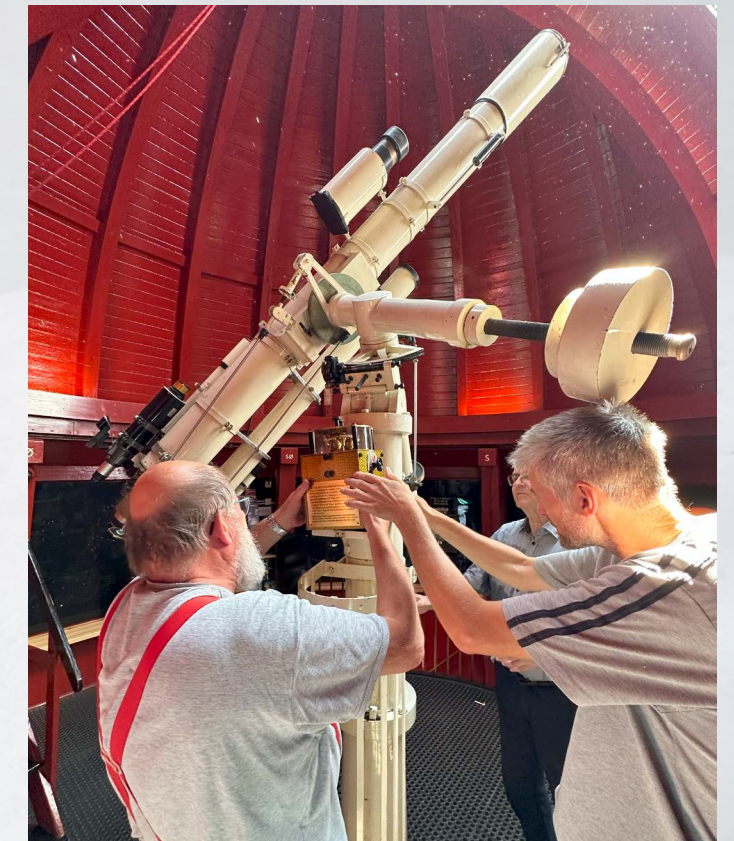
i Rundetaarn. Alle fire herrer var til stede, da det renoverede urværk blev sat på plads en varm julidag. "Umiddelbart ville det være glimrende til et stegespid," sagde Søren Andersen meget passende med et glimt i øjet.

STJERNEKIG OG ASTRONOMISKE SAMTALER

For et par år siden introducerede Rundetaarn formatet "Stjernevig og astronomiske samtaler", hvor den almindelige observatorieaften bliver udvidet med et spændende oplæg eller lignende med emner, der strækker sig fra det fagastro-nomiske til det kulturhistoriske – bare det har noget med rummet at gøre.

Aftenerne tiltrækker alt fra voksne døtre, der inviterer deres far ud, til herreklubber, hvis medlemmer skal overraske hinanden med oplevelser et sted i København, og stemningen er præget af hjertelig nysgerighed. Før og efter oplæggene er der mulighed for at besøge Observatoriet på toppen af Rundetaarn og selv kigge ud i

verdensrummet assisteret af tårnets dygtige astronomer.

"Stjernevig og astronomiske samtaler" foregår som udgangspunkt en gang om måneden i vinterhalvåret, og således løb arrangementet af stablen i januar, februar og marts og igen i oktober, november og december. I maj sneget der sig dog en lille variant ind, der fik navnet "Solnedgang og astronomiske samtaler", og i oktober blev konceptet udvidet til en enkelt gang at omfatte astrologien.

25/1:

Hvad er exoplaneter?

Indtil for ganske nylig troede vi, at vores solsystem var unikt, men med opdagelsen af exoplaneten "51 Pegasi b" i 1995 ændrede alt sig. Siden har vi opdaget mere end 5000 exoplaneter, og det har ændret fundamentalt på vores opfattelse af solsystemer, og hvordan de dannes. Exoplaneter var emnet til årets første omgang "Stjernebig og astronomiske samtaler" med astrofysiker Christina Toldbo.

8/2:

Lys i mørket

Lys er astronomernes vigtigste værktøj til at forstå vores univers. Men hvad er lys, og hvad kan det fortælle os om kosmos? I februar stillede astrofysiker Tina Ibsen skarpt på universets lys og trak tråde til den verdensberømte astronom Ole Rømer, der selv slog sine folder i Rundetaarn.

8/3:

Kvindelige astronomer

I anledning af Kvindernes Internationale Kampdag satte professor i astrofysik Anja

C. Andersen fokus på kvindelige astronomer gennem historien. Aftenen bød ikke kun på muligheden for at høre hende, men også smage den kage, som konditoriet La Glace har navngivet efter hende, og som var inkluderet i billetprisen. Kagen, der er pyntet med en stjerne, en planet og et strejf af guld, blev præsenteret af Marianne Stagetorn Kolos fra La Glace.

31/5:

Når stjerner støder sammen

Til en udsolgt sommerudgave af "Stjernebig og astronomiske samtaler" fik Rundetaarn besøg af den unge fysiker Albert Sneppen, der igen var aktuel med en markant opdagelse – denne gang af, hvordan det så ud, da to neutronstjerner stødte

sammen for 150 millioner år siden i en fjern galakse. Efter oplægget var der drinks på toppen, hvor dj og vært på P8 Jazz Jonas Visti sørgede for musikken.

4/10:

En dansker i rummet

Vintersæsonens første omgang "Stjernebig og astronomiske samtaler" fandt sted

på National Science Day, hvor Christina Toldbo, der gennem sit arbejde og sine studier har mødt snesevis af astronauter fra hele verden, delte ud af sin omfattende viden om, hvad der skal til for at leve og trives i rummet. Oplægget blev holdt, mens den danske astronaut Andreas Mogensen var på sin anden rummission 400 kilometer over Jorden.

25/10:

Strik, spiritualitet og stjernebig

Det vante astronomiske fokus blev ændret en smule i oktober, da Rundetaarn fik besøg af astrolog Annasophia Petri Holm, der spurgte, om håndarbejde kan bringe os tættere på den spirituelle verden, og strikdesigner Laura Dalgaard, der introducerede til striksteknikken Intarsia og fortalte om, hvordan hun bruger det spirituelle i sine design. Publikum medbragte selv strikkepindene til det udsolgte arrangement.

8/11:

Månefantasier på film

Hvordan forestillede vi os Månen, inden vi faktisk kom derop? Foredragsholder og programredaktør i Cinemateket Rasmus Brendstrup var rejseleder på en filmisk rumtur, der strakte sig fra filmens tidligste dage og frem til månelandingen i 1969 og var krydret med kendte og ukendte klip fra filmhistorien.

6/12:

Hvordan laver man en almanak?

Publikum fik et sjældent indblik i produktionen af Københavns Universitets almanak og historien bag den, da redaktøren af

den lille bestseller, Nils Koudahl, lagde vejen forbi til en samtale med historisk konsulent Rasmus Agertoft. Aftenen bød også på fællessange om nogle af de fænomener, man støder på i almanakken.

I anledning af Andreas Mogensen's anden rumrejse udvidede butikken i Biblioteksalen sit astronomiske sortiment. Foruden bogen "Andreas Mogensen – Danmarks første astronaut" fra Børnebogsforlaget gjaldt det også merchandise fra Huginn-missionen, som blev solgt i en begrænset periode.

DEN ASTRONOMISK-HISTORISKE SAMLING

Rundetaarn rummer en rig samling af effekter og billeder, der er knyttet til tårnets og dansk astronomis historie gennem tiden. Den såkaldt astronomisk-historiske samling blev indviet i 1930 og kunne bese indtil omkring 1968, hvor den lukkede for offentligheden.

Siden er samlingen fortrinsvis blevet brugt til udlån til andre museer, for eksempel til Tycho Brahe Museet på Hven, hvor Rundetaarns medarbejdere blandt andet kunne se dens gipsafstøbning af den berømte astronoms kranium, da de i august var på udflugt til den lille ø i Øresund. I 2023 er samlingen imidlertid også blevet vakt til live på andre måder.

En mindre kendt Ole Rømer

I løbet af året har Rundetaarn nemlig lagt Bibliotekssal til markeringen af to vægtige præstationer, nemlig udgivelsen af Ole Rømers Triduum-observationer og Tycho Brahes bog "De nova stella", og ved begge lejligheder blev et program af oplæg ledsaget af udstilling af udvalgte genstande fra samlingen.

Den 9. februar markerede Det Danske Sprog- og Litteraturselskab udgivelsen af de observationer af stjernehimlen, som Ole Rømer foretog i løbet af tre hektiske dage i oktober 1706 – en bog, der også indeholder billeder af genstande fra Rundetaarns astronomisk-historiske samling. Til markeringen talte professor Anja C. Andersen, professor emeritus Helge Kragh og lektor Claus Fabricius fra Barcelona Universitet, mens deltagerne blandt andet kunne besigtige en mindre kendt gengivelse af Ole Rømer lavet af billedhuggeren Severin Jacobsen.

Svensk Familjejournal

450-året for Tycho Brahes opdagelse af den nye stjerne i 1572 blev markeret i 2022, men hans bog om opdagelsen udkom først året efter. Den 10. maj markerede Forum for Renæssancestudier og Center for Dansk Nylatin i samarbejde med Rundetaarn udgivelsen med oplæg af Helge Kragh, universitetshistoriker Morten Fink-Jensen samt Peter Zeeberg fra Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, der kort forinden havde medvirket til den første komplette oversættelse af "De nova stella" til dansk.

Også ved denne lejlighed var der mulighed for at se genstande fra den astronomisk-historiske samling. Udvalget viste i høj grad samlingens spændvidde, idet det strakte sig fra et originalt arkitekturfragment fra Tycho Brahes observatorium og bolig Uranienborg til en udklipsmodel af herregården Knutstorp, hvor Brahe blev født, fra Svensk Familjejournal i 1933.

I april henvendte en ung mand fra Odense sig til Rundetaarn, fordi han ville donere en samling almanakker fra årene mellem 1842 og 1855 til tårnet. Almanakkerne havde han fundet i en genbrugsforretning. Rundetaarn takkede med et årskort og har nu indlemmet almanakkerne i sin samling.

ARKITEKTURHOVEDSTAD 2023

København var i 2023 udnævnt som Arkitekturhovedstad af Unesco og International Union for Architects, og Rundetaarn var med allerede i 2022 op til arkitekturåret med udstillingen "Works + Words". Den kunne opleves indtil den 8. januar og løb derfor lige akkurat ind i selve arkitekturåret, der blev markeret med tegneværksteder, hvor folk i alle aldre kunne lære at indfange Rundetaarns særlige arkitektur, og gratis morgenforedrag over en kop kaffe og en croissant ved Dansk Arkitektur Center.

28/2:

Opgør med vanetænkningen

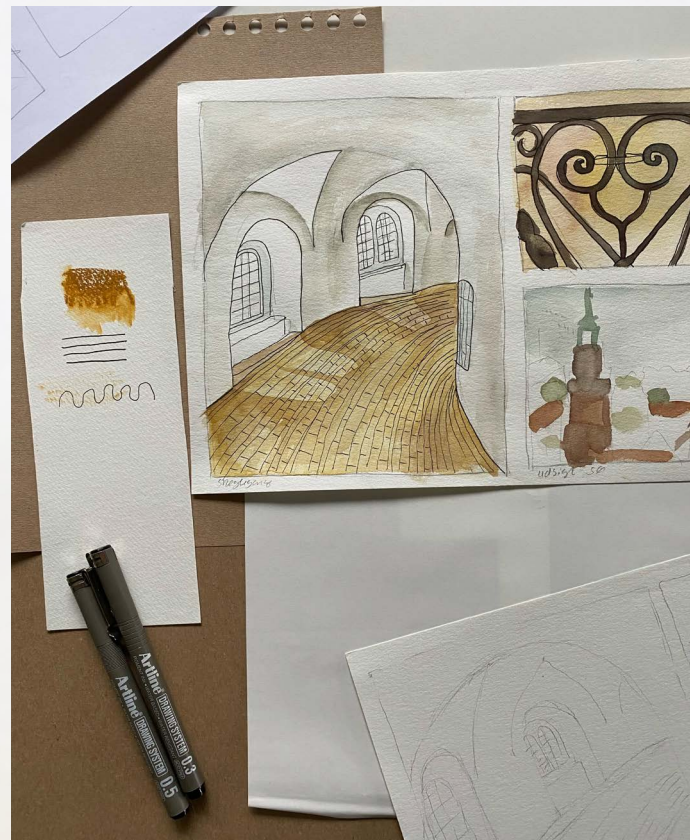
Hvorfor ser vi ikke langt flere eksperimenter i en tid, hvor byggeri og byudvikling burde forandre sig radikalt? Det diskuterede Søren Nielsen, arkitekt og partner i Vandkunsten, og Frederik Noltinius Busck, stifter og direktør i CPH Village, til årets første MorgenDAC i Rundetaarn arrangeret af Dansk Arkitektur Center.

22/9:

Fyraftenstegning og vin

Tegnere på alle niveauer var velkomne, da Rundetaarn i september inviterede til rundvisning og tegneværksted – det sidste under ledelse af arkitekt Liv Andersen, der introducerede til forskellige teknikker og medier. Det udsolgte arrangement var ledsaget af et glas vin.

8/10:

Tegneværksted for unge

Der var tid til både fordybelse og eksperimenter, da Liv Andersen en søndag eftermiddag efter en kort inspirationstur i Rundetaarn guidede unge mennesker igennem forskellige tegneteknikker og materialer som akvarel og farvekridt – alt sammen med Rundetaarns ikoniske Sneglegang som motiv.

17/10 og 19/10:

Tegneværksteder for børn

I efterårsferien kunne børnene selv prøve at være arkitekter for en dag ved at tegne deres bud på et nyt observatorium til toppen af Rundetaarn. Værkstederne, hvortil der kunne købes en kombibillet for ét barn og én voksen, begyndte med en inspirationstur rundt i tårnet og et par tegneøvelser med Liv Andersen.

Rundetaarn er et af de kendteste og mest særprægede stykker arkitektur i Danmark. Det var derfor med stolthed, vi i marts udlånte to modeller af tårnet og hele Trinitatis-komplekset til Dansk Arkitektur Centers udstilling "So Danish!", der udfolder historien om dansk arkitektur fra vikingetiden til i dag.

MEISEN KIMONO – KUNST DER KLÆDER Tekstiludstilling 17/6 – 20/8

I sommerudstillingen "Meisen Kimono – kunst der klæder" blev der trukket fine silkestråde af inspiration mellem kontinenter. Udstillingens farverige tekstiler var nemlig resultatet af en gensidig påvirkning, der gennem århundreder er gået frem og tilbage mellem Asien og Europa.

En del af den lange udviklingshistorie lyder således, at de udstillede silkekimonoer er inspireret af europæisk modernisme og omvendt selv har givet inspiration til vestligt tekstildesign, for eksempel hos finske Marimekko.

Under hver udstilling i Bibliotekssalen bestræber Rundetaarn sig på at forbinde indhold fra udstillingen til tårnets historie gennem en lille montageudstilling ved indgangen til salen. Under "Meisen Kimono" fortalte vi om dengang i 1970'erne, hvor inspektør Sørensen fik skældud for at forlange ni kroner af nogle japanske turister – selv om ni faktisk på japansk betyder to, hvilket var prisen for en voksenbillet for 50 år siden.

En verden af farver og mønstre

De 96 korte og lange kimonoer, der kunne ses i Bibliotekssalen, stammede alle fra den såkaldte meisenkimonos storhedstid mellem 1910 og 1955 og var hentet fra den store private samling, som kunstneren og tekstildesigneren Henriette Friis har bygget op gennem 30 år. Med "Meisen Kimono – kunst der klæder" var det første gang, hun viste sine kimonoers verden af farver og mønstre for offentligheden.

Henriette Friis stod selv bag kurateringen af udstillingen, der blev præsenteret i samarbejde med Rundetaarn, som blandt andet bidrog med tekster til forklaring af et fascinerende stykke international tekstilhistorie. "Meisen Kimono" blev realiseret med støtte fra Toyota-Fonden.

Tryk for film

GOLDEN DAYS PÅ LANDET

Efter et års pause var Rundetaarn i 2023 igen med i den historiske festival Golden Days. Temaet for årets festival, der strakte sig fra den 1. til den 17. september, var landet som fænomen, fortælling, sted og værdibåret slagmark.

Udstillingen "Dansker med ulve", der netop tematiserede den vilde natur, dannede gennem hele festivalperioden en passende ramme for de Golden Days-relaterede arrangementer i Bibliotekssalen, der ud over en koncert med efterfølgende samtale arrangeret af Rundetaarn selv omfattede tre arrangementer i samarbejde med Københavns Biblioteker. Desuden delte Rundetaarn ud af landlivet med en vandrende koncert, der overførte landets dyrelde til storbyens kulturinstitutioner, og gav børnene og deres voksne mulighed for at snuse til historien om dengang, Rundetaarn var centrum for opmålingen af landet.

5/9: Litterære landskaber – fra Mols til Bornholm

Til et morgenarrangement i samarbejde med Københavns Biblioteker delte forfatterne

Josefine Klougart og Dennis Gade Kofod i samtale med Steffen Krejberg Knudsen deres tanker i en litterær kortlægning af Danmark og prøvede at nærme sig, hvilken betydning landskabet har i litteraturen.

6/9:

Imitationer af liv i Rundetaarn

Med værket "Imitationer af liv", der blev opført af fire klassiske sangere og en slagtøjsspiller, lod komponist Kirstine Vindelev dyrene komme til orde i et korværk for dyrelde. Bagefter mødte Kirstine Vindelev landmanden Jens Kristian Jensen, på hvis gård hun har optaget dyrelde til sit værk, og en af sangerne i en samtale med Rundetaarns Rasmus Agertoft om værket og dets tilblivelse.

7/9:

Det tabte land og genetableringen af Danmarks vilde natur

Til arrangementet "Taletid", der var blevet til i samarbejde med Københavns Biblioteker, debatterede to skønlitterære forfattere og to fagpersoner, hvad der er op og ned i debatten om rewilding, og hvilke udfordringer der kan være ved ureguleret natur. Panelet bestod af forfatterne Charlotte Weitze og Andreas Vermehren Holm

samt filmdokumentaristen Phie Ambo og Hans Henrik Bruun, der er lektor ved Biologisk Institut på Københavns Universitet. Kulturgeografen Emmy Laura Pérez Fjalland var moderator.

10/9:

Klip dit eget kreative landkort

På Rundetaarns familieværksted kunne man tegne, klippe og klistre sit eget landkort sammen med arkitekt Liv Andersen. Samtidig kunne man høre historien om, hvordan Rundetaarns hule kerne blev Danmarks geografiske nulpunkt, da man i 1760'erne begyndte at opmåle Danmark for at lave det første præcise kort, der dækkede hele landet.

12/9:

Litterære landskaber – fra Vestjylland til Nordsjælland

Til endnu et morgenarrangement i samarbejde med Københavns Biblioteker kunne man over en kop kaffe og en croissant høre en samtale om, hvilken betydning landskabet har i litteraturen, og hvordan det sætter en ramme og påvirker de mennesker, der bebor det – denne gang med forfatterne Dy Plambeck og Malte Tellerup i samtale med Steffen Krejberg Knudsen.

16/9:

Imitationer af liv i storbyen

Mod afslutningen af Golden Days-festivalen inviterede Rundetaarn til en række små pop op-koncerter med uddrag fra værket "Imitationer af liv", hvor sangerne

turnerede i storbyen med dyrelde fra landet. Med udgangspunkt i Rundetaarn bevægede dyreldene sig over Københavns Hovedbibliotek og Nikolaj Kunsthal til Thorvaldsens Museum for at slutte på Glyptoteket.

Golden Days På Landet 1–17 sept.

Med dyreldene fra "Imitationer af liv" og de omgivende udstoppede ulve og hunde i udstillingen "Dansker med ulve" var det ikke første gang, der var dyr i Bibliotekssalen. Fra lige efter besættelsen og frem til et godt stykke op i 1960'erne brugte Zoologisk Museum, der dengang lå lige om hjørnet i Krystalgade, nemlig salen som depot.

SNEGLEGANGSSANG UNDER ART WEEK

Rundetaarns bidrag til den årligt tilbagevendende kunsthøjsfest Art Week fandt sted den 7. juni med en særlig oplevelse efter lukketid. Otte klassiske sangere opførte korværket "Gravitational Shift" i Sneglegangen og lod hele tårnet runge af meditative melodier, der er baseret på kvinders fødselsskrik.

Art Week

Korværket, der er skabt af komponisten Katinka Fogh Vindelev i samarbejde med Marie Kølbaek Iversen, blev opført som en vandrende koncert, hvor der på vej op i Rundetaarn undervejs blev gjort ophold på udvalgte steder.

FILMFESTIVAL FOR DE MINDSTE OG DE LIDT STØRRE

I efteråret omdannede Nordens største filmfestival for børn og unge, Buster Filmfestival, Bibliotekssalen til en børnebiograf med kortfilm for børnehave og indskoling. Tirsdag og torsdag morgen under festivalen fra slutningen af september til begyndelsen af oktober kunne børnene opleve en times tid med eventyrlige kortfilm om dyr og se både tropiske fisk, legesyge katte, pingviner på afveje og sågar skyggen af en bjørn.

Filmfestivalen havde også den Oscar-nominerede animationsfilm "Wolfwalkers" på programmet, og da den passede som fod i hose med Rundetaarns aktuelle udstilling "Dansker med ulve", kunne de lidt større børn opleve den til to arrangementer med live-dubbing af et hold veloplagte skuespillere fra Copenhagen Acting School.

Rundetaarns Bibliotekssal har de seneste årtier genlydt af alt fra guitarvirtuoser til jazzpianister, og ofte har vokalmusik i alle genrer blandet sig i koret. Sjældent har der imidlertid været mulighed for selv at synge så meget med, som da Københavns Biblioteker fra den 21. juni flyttede sin populære morgensang fra Hovedbiblioteket til Bibliotekssalen. Et passende skifte, kunne man sige, idet Bibliotekssalen netop har navn efter sin tid som ramme for det københavnske Universitetsbibliotek.

Bibliotekssalens historie var da også temaet for morgensangsarrangementet den 9. august. Her fortalte historisk konsulent Rasmus Agertoft blandt andet om H.C. Andersen, der skrev om, hvordan Universitetsbibliotekets boghylder i sin tid dannede "Gader paa kryds og paa tvers".

Sang og musik fremkalder lykke! I sin Politiken-klumme i november tog overlæge og professor Bente Klarlund udgangspunkt i sit besøg til morgensang i Rundetaarn, da hun skrev om fællessangens velsignelser.

Det gode naboskab

Andre onsdage var de velbesøgte morgener skåret over en mængde andre temaer. Det var for eksempel tilfældet den 20. december, hvor direktør Jeanette Bursche som vært på morgensangsarrangement nummer 346 præsenterede sange under temaet "Det gode naboskab". Igen meget passende, eftersom Rundetaarn har været glad for at kunne huse morgensangen og hjælpe en nabo i bolignød, mens flere etager af Hovedbiblioteket var i gang med at blive renoveret.

Onsdagens morgensang begyndte halv ni om morgenen, men igennem året har Rundetaarn skam også haft fornøjelsen af at danne ramme om musikalske aftenarrangementer. Flere af dem er nævnt under de relevante overskrifter rundt om i årsskriftet, men et par af højdepunkterne var følgende:

2/5:

Jazz/Takes Supergroup

En majaften spillede fire jazzkoryfæer to koncerter i Bibliotekssalen. Sammen med jazzpianisten Niels Lan Doky spillede saxofonist Bill Evans, der begyndte sin karriere som 21-årig med Miles Davis, trommeslageren Harvey Mason, der er en af de mest indspillede nogensinde, samt basvirtuosen Felix Pastorius. De fire herrer fremførte egne originalkompositioner tilsat jazzede fortolkninger af hits i alverdens genrer fra 1970'erne, 1980'erne og 1990'erne under overskriften "Jazz/Takes Supergroup".

5/11:

Rosàlia de Souza Quarteto 55°

I november præsenterede Jazzhus Montmartre en udsolgt koncert i Bibliotekssalen med den brasilianske sanger Rosàlia de Souza. Sammen med den danske trio Jonas Johansen, Peter Rosendal og Graig Earle samt den særlige gæst, saxofonisten Hans Ulrik fyldte hun salen med tropiske rytmer. Titlens 55° er Københavns breddegrad, hvor gruppen har sit udspring.

7/12:

LiveStrings med Nicolai Kornerup

Strygerensemblet LiveStrings er kendt for deres medvirken i "X-Factor" og for deres arbejde med verdensstjerner som Kanye West og Eminem, men det var i eget navn, at de besøgte Rundetaarn i december i selskab af pianisten og komponisten

Nicolai Kornerup. Sammen præsenterede de både versioner af klassiske favoritter og helt særlige fortolkninger af moderne popnumre. I anledningen af julemåneden spillede de også deres stemningsfyldte "Christmas Medley".

Rundetaarn er fuld af gode historier, og det er en stadig bestræbelse at gøre dem tilgængelige på en måde, der samtidig er velfunderet og appetitvækkende. Rundetaarn betjener sig til den ende af mange forskellige formidlingsformer, så man for eksempel kan møde historier fra det gamle tårn både i foldere og flyers under et besøg, møde udvalgte historier i lydfortællinger og film samt dykke ned i et rigt holdigt materiale på hjemmesiden.

Der er desuden hele tiden fokus på at nå ud ad andre kanaler. I flere år har Rundetaarn eksempelvis haft et givtigt samarbejde med Københavns Bibliotekers historiske nyhedsbrev "Bag om København", hvortil vi også i 2023 leverede fire historier. Historierne ligger som regel pænt, når det drejer sig om antal klik.

Et vigtigt element i formidlingen er også at have øjnene åbne for nye historier, der kan fortælles om det gamle tårn. Et godt sted at gøre det er til symposier og konferencer, der samtidig kan tjene til at udbygge Rundetaarns faglige netværk. I 2023 deltog Rundetaarn således i det hof-historiske symposium Curia Danica samt i den internationale konference "Celebrations at Court", der handlede om flygtige objekter ved hoffejringer – for eksempel fyrværkeri, som faktisk gennem tiden er blevet sammenlignet med astronomi.

Der kan hurtigt opstå spørgsmål af historisk karakter, når man besøger Rundetaarn. Derfor er det alfa og omega, at tårnets timeansatte assistenter er velbevandrede i historien. I den anledning deltog de i oktober i et særligt personalemøde, hvor hver assistent skulle trække en person fra Rundetaarns historie og efterfølgende fortælle om vedkommende under en rundvisning i tårnet.

Formidling på film

Filmmediet er fortsat en foretrukken kommunikationsform, når Rundetaarn formidler årets kulturprogram, muligheden for stjerne-kig i Observatoriet og tårnets spændende historie. Igen i 2023 har både længere og kortere formater fundet vej til tårnets kanaler på de sociale medier. Det drejer sig blandt andet om kunstnerportrætter og historieformidling, der relaterer sig til aktuelle udstillinger.

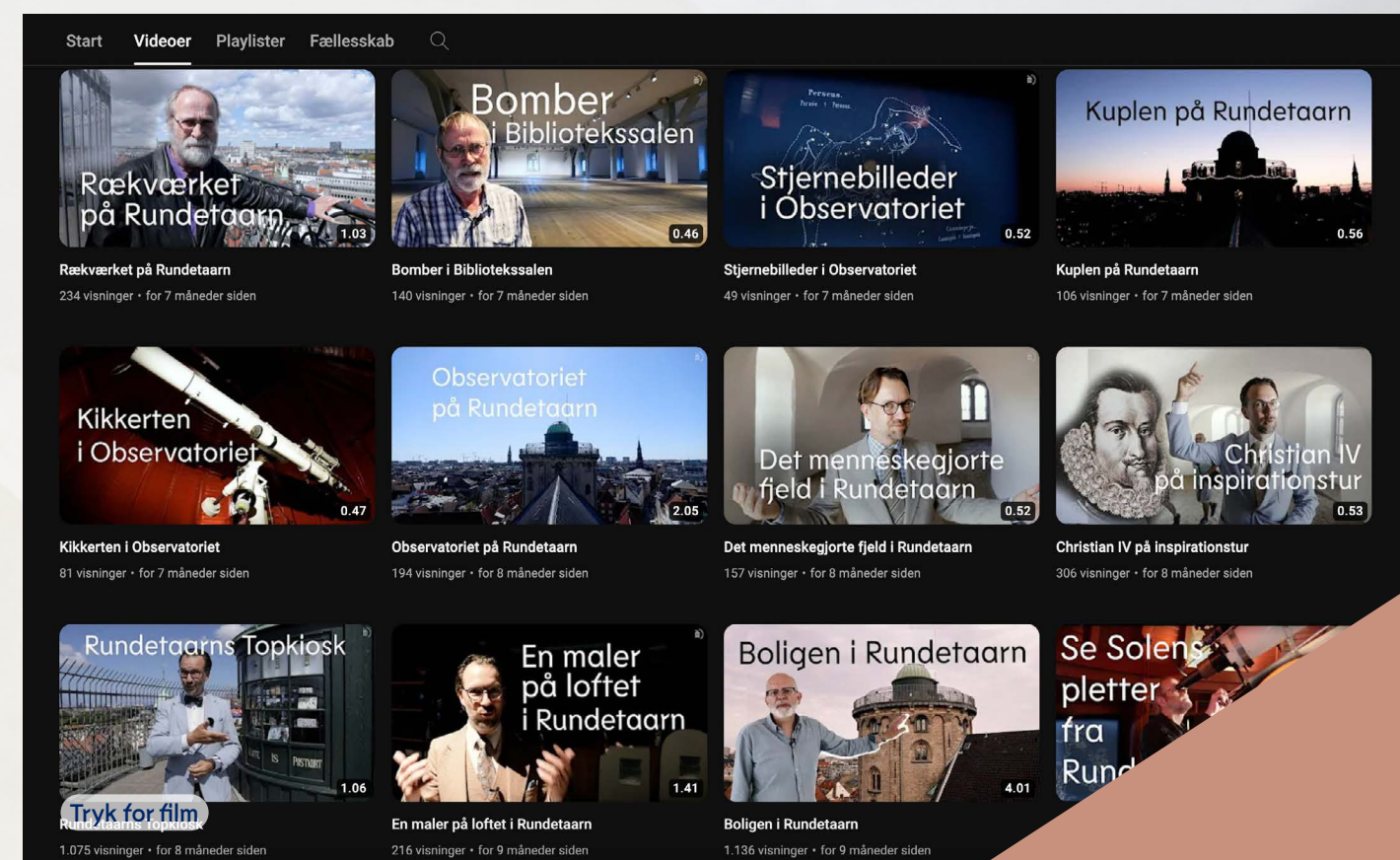
Også film fra tidligere år med historisk konsulent Rasmus Agertoft og observator emeritus Erling Poulsen har fået nyt liv i kortklippede udgaver. Det gælder blandt andet film om kikkerten i Observatoriet og om Topkioskens historie på platformen øverst oppe. Sammen med appetitvæk-

kende tekster tiltrækker det nye, tempo-fyldte format langt flere seere end tidligere på både YouTube, Instagram og Facebook. På sidstnævnte platform har mere end 52.000 seere nu fået historien om teatermaleren Carl Lund og hans malerklatter på Ringerloftet.

Gæster guides videre

I løbet af året har der været øget fokus på at indlejre både film og lydfortællinger i artiklerne på Rundetaarns hjemmeside. Hermed opnås en interessant og varieret formidling til hjemmesidegæster, som også guides videre til de forskellige kanaler på sociale medier.

I det kommende år vil Rundetaarn fortsat fokusere på de appetitlige formidlings- og markedsføringsfilm særlig på sociale medier. Sådan kommer flere og flere til at kende til Rundetaarns spændende historie og ikke mindst det fyldige kulturprogram med alt fra samtidskunst i Bibliotekssalen til stjerne-kig i Observatoriet.

I 2022 skruede Rundetaarn for alvor op for sin produktion af lydfortællinger, der kan formidle tårnets historie både under besøg på stedet, og hvor man nu ellers foretrækker at få en god historie i ørerne. I 2023 fortsatte vi med at udbygge det lydlige historieunivers, da Rundetaarn lancerede tre nye lydfortællinger med vidt forskellige fortælleformer.

I forbindelse med udstillingen "Rosenkannen" i begyndelsen af året skabtes lydfortællingen "Christian IV på dødslejet", der er en dramatisering af kong Christian IV's sidste timer baseret på historiske kilder. Den dramatiske historie om kordrenge August, der faldt ned gennem tårnets indre i 1880, fik også sin egen lydfortælling i 2023, og i september kom den tempo-fyldte lydfortælling "Rundetaarn skal flyttes!".

Her får lytteren et underholdende indblik i, hvilke forslag ingeniørerne stod klar med, da man omkring år 1900 konstaterede, at trafikken af hestevogne, cykler og fodgængere var blevet for intens foran det gamle tårn. Burde man flytte tårnet eller slå hul i det for at lave en fodgængerpassage gennem bygningen? De forskellige bud og den endelig løsning præsenteres i lydfortællingen i et ungt udtryk med brug af en tegneserieagtig æstetik.

Højere lyttertal

I 2023 har Rundetaarns lydfortællinger fået nyt liv på flere platforme. Både danske og internationale gæster kan nu på deres foretrukne podcast-apps – Spotify, Google Podcasts eller noget helt tredje –

tilgå de allerede eksisterende produktioner, og rundtomkring i tårnet er små QR-koder sat op på relevante steder, så gæsterne nemt kan tilgå lydfortællingerne med deres telefoner.

På Ringerloftet kan man desuden ved at scanne en QR-kode på ruden få adgang til syv små lydbidder a 1-2 minutters varighed. Disse nye, kortere klip giver de besøgende mulighed for blandt andet at lære om, hvorfor der mon er malerpletter på fyrretræsbjælkerne, og hvad i alverden man egentlig har brugt al den gode plads på Ringerloftet til gennem historien.

Sammenlignet med trafikken i 2022 er det ugentlige lyttertal mellem fire og fem gange så højt, hvilket formentlig skyldes, at gæsterne nu kan tilgå fortællingerne direkte – uden først at skulle downloade Useum-appen.

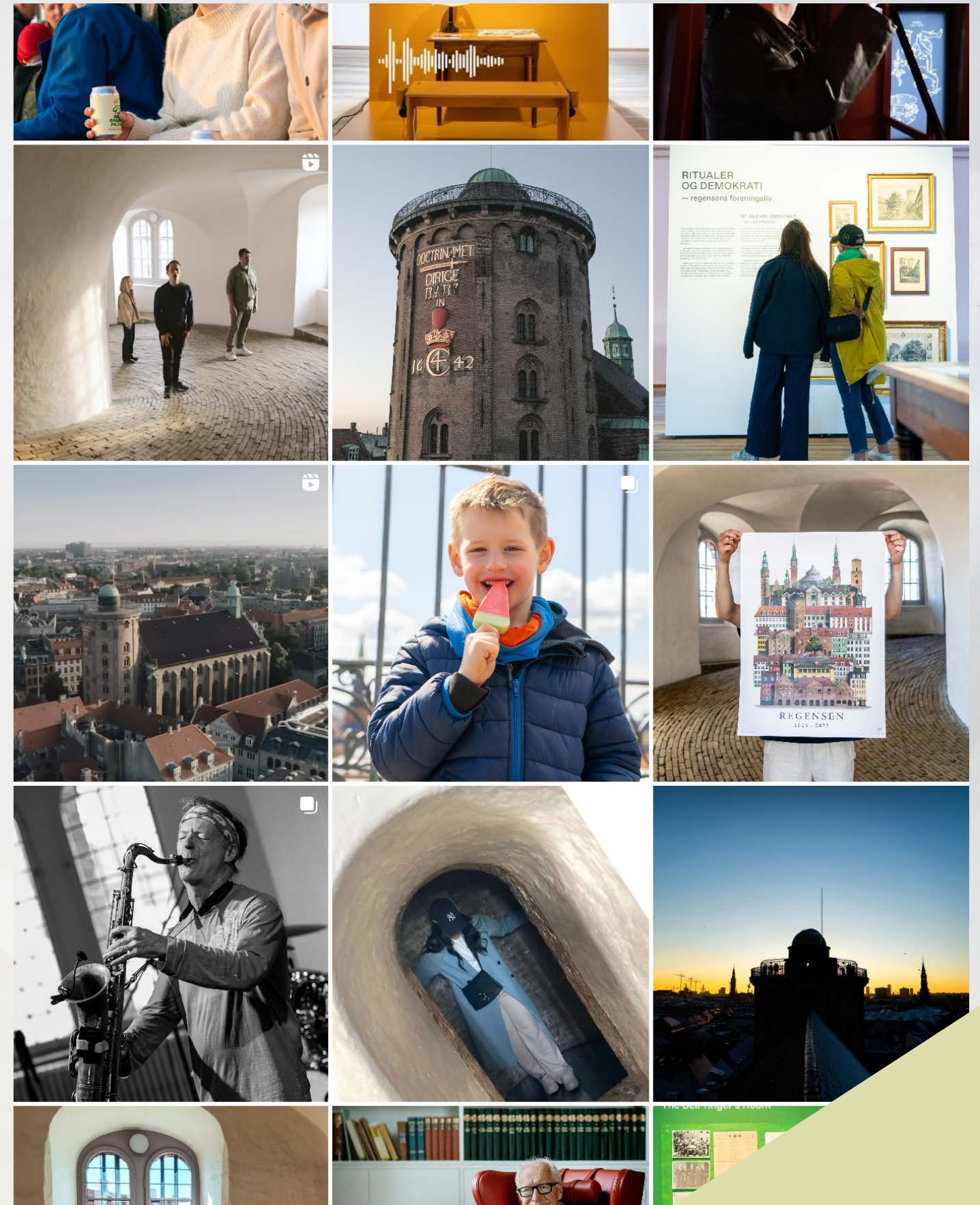
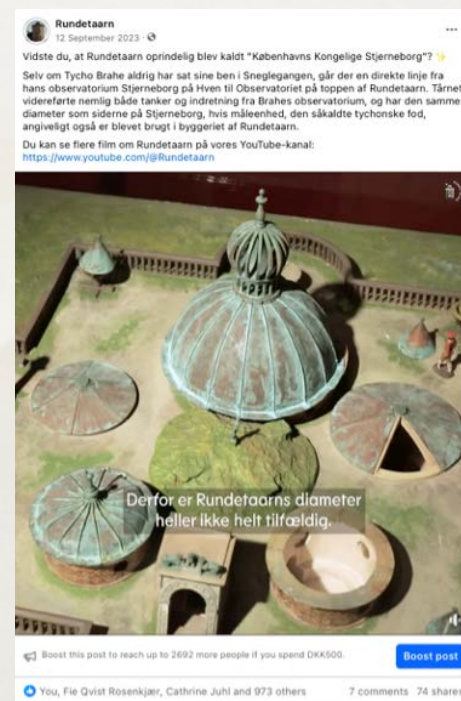
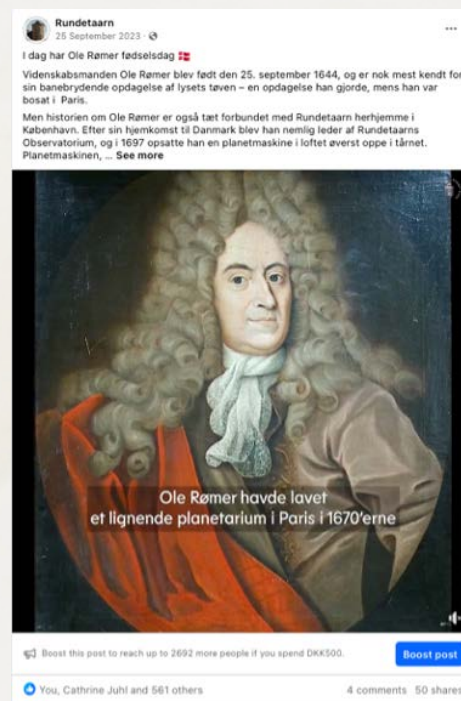
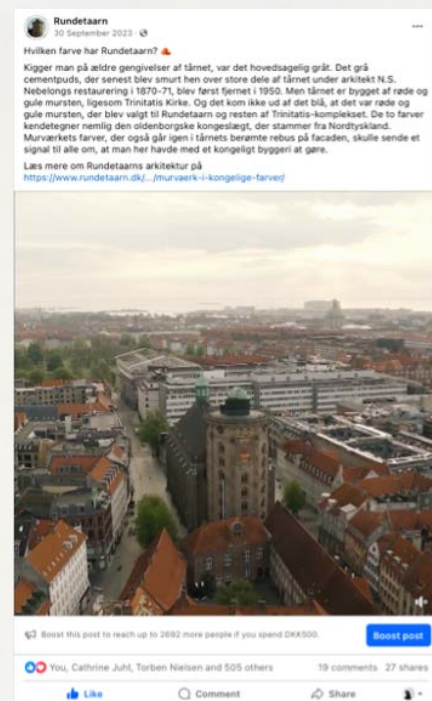
KOMMUNIKATION

I 2023 blev der taget fat på et omfattende og stadig igangværende strategisk arbejde med Rundetaarns kommunikation af historie, aktiviteter og nyheder på egne platforme med det formål at løfte både formidlingen og udbrede kendskabet til Rundetaarns historiske, astronomiske og kulturelle indhold til især nationale og lokale gæster.

I arbejdet med sociale medier etablerede Rundetaarn i 2023 indholdssøjler, der afspejlede tårnets eksistensgrundlag og unikke profil som både historisk attraktion, ikonisk arkitektur, astronomisk observatorium og levende kulturinstitution – en institution, der foruden den spektakulære udsigt på toppen også kan tilbyde både udsyn, indsigt og inspiration.

Foruden indholdssøjler blev der i 2023 arbejdet med kortere videoformater bedre optimeret til platformene samt karrusel-posts og videoer som kanaler for blandt andet historieformidling.

Den fornyede indsats bragte i løbet af året støt og rolig vækst i både følgere og engagement på sociale platforme og nyhedsbreve. På Facebook har særligt det historiske, oplysende indhold klaret sig langt bedre end hidtil, mens Instagram-brugerne foretrækker æstetiske stemningsbilleder, men også interagerer med mere oplysende indhold.

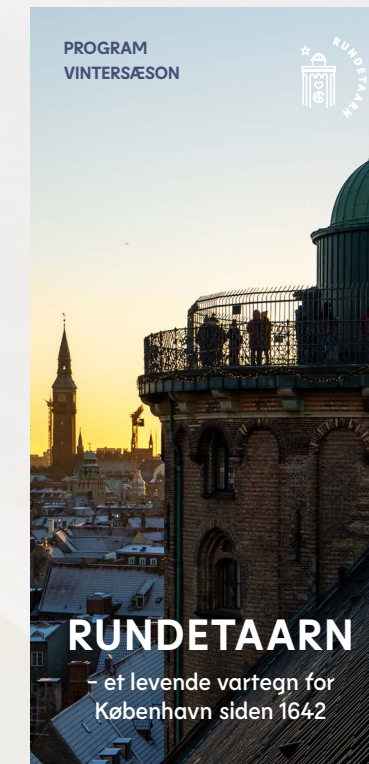
Som følge af både større tilstrømning af turister og øget markedsføring i lokalområdet har Rundetaarn mærket et højere antal gæster i 2023. Året bød på et rekordhøjt besøgstal og en lang række udsolgte og velbesøgte arrangementer, heriblandt koncerter, foredrag og workshops.

I 2023 hævdede Rundetaarn sit markedsføringsbudget og fokuserede mere på en national og lokal indsats. Størstedelen af markedsføringsmidlerne fordeler sig på trykte annoncer og printmateriale suppleret af digital markedsføring, hernæst annoncering på sociale medier og outdoor-markedsføring i byrummet.

Nye tiltag

Blandt nye markedsføringstiltag benyttede Rundetaarn således flersidede pyloner placeret langs trafikerede områder i Indre By, blandt andet op til og under vinterferien. Her kunne forbigående eksempelvis læse om familieudstillingen "Rosenkanonen" på den ene side og vinterferiens program af arrangementer på den anden side.

Som noget nyt blev der i 2023 ligeledes skabt en trykt programfolder for henholdsvis sommer- og vintersæsonen med skiftende sæsonrelevant indhold og et kalenderindstik, der viser den aktuelle sæsons aktiviteter. Folderen findes i Rundetaarn og distribueres også til caféer og biblioteker i hovedstadsområdet.

Glyptoteket er normalt dyrt at komme ind på, men for en særlig gruppe danskere er det gratis i hele uge 37. Foto: André Bentsen

KULTUR

Nu kan du komme gratis i Rundetaarn og Planetarium - men kun hvis du har lave tal på syge

For første gang i 40 år får Rundetaarn en ny direktør

700.000 ventes i år at besøge Rundetaarn, som er en af Danmarks mest populære attraktioner. Den nyudnævnte direktør Jeanette

svaret for stedet, kan tilføje det noget nyt,» svarer Jeanette Bursche, når man spørger hende, hvordan hun har det med at få ansvaret for den 34,8 meter høje cylinderformede bygning med et astronomisk observatorium på toppen.

Energisk udstillingssted
Rundetaarn har i mange år markeret sig på udstillingsplanen med sine moderne og energiske udstillinger.

POLITIKEN

Opdag nye verdener hver uge

5 hjerter: Historiens vingesus gik gennem et helt særligt lindetræ, da kendt kollegium i København fejrede sin 400-årige historie

Der var udsolgt til sidste plads, da Regensen blev fejret med musik fra mange århundreder ved en koncert i Bibliotekssalen ved Rundetaarn.

Regensen har i 400 år fungeret som kollegium i København. Det ligger over for Rundetaarn og blev indviet i 1623 under Christian IV.

RUNDETAARN I BYENS OPLYSNING

Har du lagt mærke til fejlen på byens mest berømte bygning?

Byens Oplysning har været med at føde nye på de ting om København, som man ikke lige kan gruble og st. Derfor gang om en særlig på Rundetaarn.

Rundetaarn er blevet et stort og vigtigt rum for byens kultur og historie. Det er et sted, hvor man kan lære om byens historie og se nogle af byens mest berømte bygninger. Rundetaarn er et fantastisk sted at besøge, og det er et must for enhver, der kommer til København.

Byens Oplysning har været med at føde nye på de ting om København, som man ikke lige kan gruble og st. Derfor gang om en særlig på Rundetaarn.

POLITIKEN

Byens Oplysning har været med at føde nye på de ting om København, som man ikke lige kan gruble og st. Derfor gang om en særlig på Rundetaarn.

LIVENS SPØRSMÅL

Rundetaarn

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

Der er en fejl på Rundetaarn, som

man ikke lige kan gruble og st.

BYENS OPLYSNING

Spørg os!

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

Med andre ord: Det er en fejl på Rundetaarn, som man ikke lige kan gruble og st.

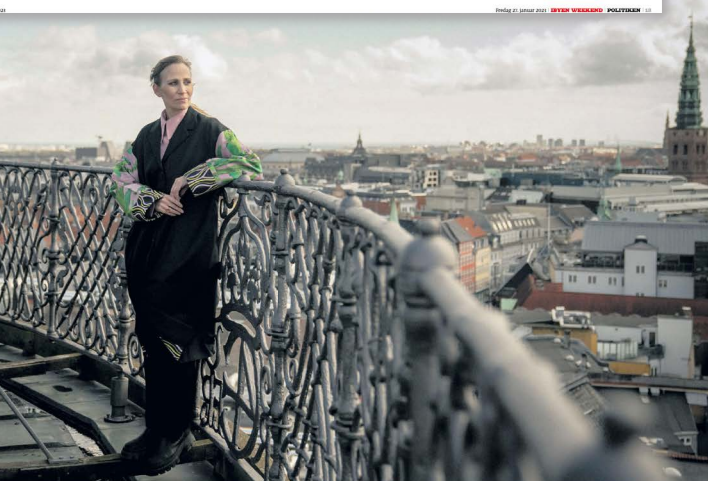
Rundetaarn har fået god opmærksomhed i medierne i 2023. I internationale medier har tårnet blandt andet været nævnt i det amerikanske erhvervsmagasin Forbes' artikler "Best Things to Do in Copenhagen this Spring" og "Copenhagen Landmarks: 7 Must-See Sights in Denmark's Capital City", mens flere danske medier har omtalt både særlige arrangementer som Rundetaarns deltagelse i årlige kulturbegivenheder som Golden Days og ungdomskultur-ugen K7, årets udstillinger og torsdagsbaren på toppen af tårnet.

Det er også i løbet af året blevet til et par historiske artikler – skønt historiske i to forskellige betydninger. I begyndelsen af året hjalp Rundetaarn med historiske oplysninger, fordi en Politiken-læser havde undret sig over, om tårnets runde mure ikke manglede et vindue. Et par måneder senere skrev Rundetaarn selv historie, da tårnet med Jeanette Bursche for første gang i 40 år fik ny direktør – en historie, der nåede helt frem på forsiden af Berlingske.

Rundetaarn behøver imidlertid ikke være hovedpersonen i de medieoptrædener, hvor tårnet indgår. I forbindelse med årets Ph.d. Cup besøgte astrofysikeren René Tronsgaard, der var finalist i konkurrencen, således Observatoriet på toppen af Rundetaarn i selskab med historiker og DR-vært Cecilie Nielsen forud for hans oplæg om exoplaneter. Under besøget, der indgik som indslag i programmet, blev der trukket en direkte linje tilbage til Tycho Brahe.

Under Regensens jubilæumsudstilling var P2-programmet "Aftryk" på besøg i Rundetaarn for at tale med udstillingens kurator, Louise Depner. Rundetaarn har flere gange tidligere medvirket i "Aftryk", senest i forbindelse med den historiske festival Golden Days i 2021.

Jeanette Bursche vil indvilde både kunstnere og videnskabsfolk til at udstille i tårnet, som med sin kuppelform og stjernerobservatorium både repræsenterer danmarkshistorien og naturvidenskaben. Foto: Asger Løffelager

Jeanette Bursche, der Rundetaarn i 2001 og

Genialt: Ikonisk udkigspost forvandles til torsdagsbar

Skrivet den 20. juni 2023 kl. 14:55 Af Camilla Lützholtz Stahlschmidt

Foto: Rundetaarn, PR

Rundetaarn er en del af Trinitatis Kirke og ledes af en bestyrelse bestående af fem medlemmer. Trinitatis Kirkes Menighedsråd vælger tre og Københavns Stiftsøvrighed to medlemmer, hvoraf den ene vælges efter indstilling fra Nationalmuseet. Rundetaarn fungerer økonomisk som en uafhængig kulturinstitution, der ikke modtager støtte fra stat eller kommune, men selvfinansierer løn, drift og vedligehold via entréindtægten. Bygningen Rundetaarn er fredet.

Bestyrelsen består af fem medlemmer. De tre valgt af Trinitatis Kirkes Menighedsråd var i 2023 Lene Ruby (formand), Annegitte

Hjort og Erik Høegh-Andersen. Valgt af Stiftsøvrigheden er museumsinspektør Per Kristian Madsen fra Nationalmuseet og billedhugger Karin Lorentzen. Direktør Jeanette Bursche er sekretær for bestyrelsen. Bestyrelsen har holdt otte møder i 2023, hvor alle overordnede spørgsmål om drift, økonomi og aktiviteter, herunder Open Call for udstillinger, er behandlet.

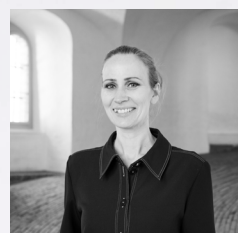
Det overordnede økonomiske tilsyn føres af Københavns Stiftsøvrighed. Rundetaarns regnskaber revideres af statsautoriseret provstirevisor PwC.

Rundetaarns stab består af 11 fastansatte, som hver især varetager en vigtig del af organisationen. Dertil kommer et stort antal timeansatte assistenter, der er studerende på forskellige studieretninger, samt en gruppe astronomer, som passer Observatoriet. Blandt de timeansatte er flere assistenter særlig inddraget i administrative samt markedsføringsmæssige opgaver. Rundetaarn organiserer sig i et tæt samarbejde, hvor vi er fælles om at varetage en af Danmarks mest besøgte kulturinstitutioner og skabe gode oplevelser for publikum.

FASTANSATTE I STABEN

LEDELSE

Jeanette Bursche har som direktør ansvaret for, at Rundetaarn bevares og udvikles i overensstemmelse med vedtægterne og iagttagelse

af lovgivning, herunder fredningsbestemmelser. Foruden den overordnede strategiske ledelse og økonomiforvaltning bestyres tårnets regnskaber og IT-drift. Direktøren varetager årsplaner, sikkerhed, butiksudvikling samt personaleledelse og -jura.

Ditte Marie Lund er programchef med ansvaret for at lede Rundetaarns programafdeling. I arbejdet varetages kulturarrangementer og

udstillinger, og nye programformater, publikumsaktiviteter og partnerskaber udvikles. Programchefen varetager Open Call for årets udstillinger og fungerer som kontaktperson for kunstnere, arrangører og fonde.

KOMMUNIKATION OG PRODUKTION

Rosa Lembcke er kommunikationsansvarlig og varetager alle tårnets kommunikationsopgaver, heriblandt hjemmeside, pressemeddelelser, sociale medier, nyhedsbreve, annoncering og markedsføring. Derudover planlægger hun tårnets grafiske produktioner i samarbejde med arkitekt Søren Munck Mikkelsen.

Johan May Nitschke blev i 2023 fastansat som audiovisuel kommunikatør. Han varetager film- og fotoproduktion, som er en stor del af tårnets

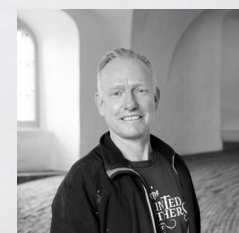
kommunikationsopgave, og udvikler desuden i samarbejde med Rasmus Agertoft Rundetaarns lydfortællinger. På barsel fra september 2023.

BYGNING OG HÅNDVÆRK

Henrik Greve er ansvarlig for tårnets drift og vedligeholdelse, herunder rengøringslager og maskinpark. Han har den primære kontakt til

eksterne håndværkere og følger og koordinerer deres arbejde. Sammen med Cathrine Juhl og direktøren indgår han i udvalgsgruppe for bæredygtig udvikling.

Jeppe Sørensen er udstillingstekniker med ansvaret for udstillingernes opbygning, der sker under medvirken af et team af timeansatte. Jeppe Sørensen og Henrik Greve supplerer hinanden

med de mange driftsopgaver, der er påkrævet for at få materiel, installationer og sikring til at fungere.

Søren Munck Mikkelsen er ansat som arkitekt og byggerådgiver. Han løser en række bygningsmæssige opgaver inden for store istandsættelser,

nyanskaffelser, design og forbedringer i faciliteter. Han er deltagende part i alle problematikker, der har en æstetisk betydning, herunder grafiske opgaver, og kan konsulteres som udstillingsarkitekt.

HISTORIE OG FORMIDLING

Rasmus Agertoft er ansat som ansvarlig for historie og formidling med hovedopgave i udforskning af Rundetaarns historie. Han er med til at udvikle tår-

nets arrangementer og foredrag og er forfatter til alt historisk materiale. Det gælder både formidling i publikationer og virtuelle medier som videoer og hjemmesiden. Rasmus Agertoft, der hidtil har haft titlen historisk konsulent, fører desuden tilsyn med den astronomisk-historiske samling.

Lisa Damgaard Tiedt assisterer på kontoret i Fie Qvist Rosenkjærs fravær på barselsorlov. Lisa Damgaard Tiedt er også timeansat som

formidlingsassistent. Hun varetager og udvikler rundvisninger og historisk formidling i samarbejde med Rasmus Agertoft og supplerer tårnets kommunikationsafdeling.

ADMINISTRATION OG PUBLIKUMSSERVICE

ASTRONOMI

Fie Qvist Rosenkjær er fastansat fra 2023 som ansvarlig for administration og publikumsservice. Stillingen favner alt fra frontdesk-kassesystemet,

bogholderi og fakturering til daglig personalekontakt og rekruttering af nye assistenter. Fie Qvist Rosenkjær indgår i tæt samarbejde med Malene Riis Uth fra revisionsfirmaet BDO, der har løbende regnskabsopgaver på kontoret. På barsel fra november 2023.

Christina Ayoe Toldbo er i begyndelsen af 2024 tiltrådt som astronomisk konsulent. I 2022 gik Erling Poulsen på pension fra sin stilling som leder

af Observatoriet, og med Christina Ayoe Toldbos ansættelse kan Rundetaarn ikke alene genoptage, men sætte nye mål for arbejdet med at formidle dansk astronomihistorie og sikre, at tårnet fortsat er i virke som Europas ældste fungerende observatoriebygning.

ARRANGEMENTER OG BUTIK

Cathrine Juhl blev ansat i september 2023 som arrangementskoordinator. Hun assisterer i de grafiske produktioner samt i butiksdrift og -ud-

vikling. Hovedsagelig supplerer Cathrine Juhl programchefen og er ansvarlig for at afvikle årets mange events, koncerter og ferniseringer.

EN ÆGTE TÅRNBABY

Det er ikke så ualmindeligt, at medarbejdere i Rundetaarn får børn, men det hører trods alt til sjældenhederne, at begge forældre har arbejdet i tårnet og endda har mødt hinanden i forbindelse med deres ansættelse. Det var ikke desto mindre det, der skete, da lille Ervin kom til verden den 14. april som en ægte tårnbaby. Han er søn af Vanetha Thiva Brodersen, der er tidligere studentermedhjælper, og Johan May Nitschke, der står for tårnets audiovisuelle kommunikation og også begyndte sin tårnkarriere som studentermedhjælper. Ervin valgte i øvrigt at komme natten før den store fejring af Jeanette Bursche som ny direktør, hvorfor hans forældre måtte melde afbud i sidste øjeblik.

Da Trinitatis-komplekset blev opført i årene fra 1637, til kirken blev indviet i 1657, var formålet at bygge en kongelig konstruktion for de studerende ved Københavns Universitet. I det, der var tænkt som et samlende læringscentrum i Norden, kunne Guds skaberværk studeres i både kirken, i bøgerne i Bibliotekssalen og i Observatoriet gennem himmellegemerne og deres sammenhængskraft med livet på Jorden. Således skulle komplekset tjene sin konge og sammen med studenterkollegiet Regensen på den anden side af gaden virke til, at det kongelige universitet blomstrede under bedst mulige forhold. Denne opgave blev varetaget i to hundrede år frem til 1861.

Den dag i dag er Rundetaarn stadig for de studerende i den forstand, at de kan arbejde her i studietiden som assistenter og passe på kongens tårn. De varetager primært billetsalg, reception, rengøring og butikssalg. Assistancen kan også være at

bistå ved opsætning af nye udstillinger, afvikle familieworkshops og særarrangementer samt koncerter. Oplæring af nye timeansatte sker ved Fie Qvist Rosenkjær i samarbejde med kontorassistenterne Cille Malene Sørensen, Amalie Chili Jensen og Emilie Blendstrup, som varetager en række særopgaver i administrationen. Opgaverne er varierede og mange, når det gælder at varetage en af Danmarks mest besøgte kulturinstitutioner.

De timeansatte består også af en gruppe trofaste astronomer, hvoraf mange har været tilknyttet i årtier til at udforske himlen gennem det næsten hundrede år gamle teleskop og fortælle gæster fra hele verden om universet. De varetager Observatoriets bemandede åbninger, som finder sted året rundt på kolde frostklare vinteraftener, på søndage i skolesommerferien samt på sommerlige torsdage, hvor der har været "Torsdagsbar på toppen".

TIMEANSATTE ASSISTENTER

(heraf 5 nyansatte primo 2024)

Adam Turner
Anna Chonovitsch
Amalie Chili Jensen
Cille Malene Sørensen
Elias Paludan Jørgensen
Else Skipper
Emil Pedersen
Emilie Blendstrup
Emma Askvold Woldiderich
Esther Gundersen
Hannah Nordfang
Helene Binderup Jensen
Ida Degn Henriksen
Jens Kepny Kristensen
Johanne Einarson
Katrine Rønning
Laura Lindblad
Line Veronica Carlsen
Marie Dyssel Stets
Martin Jensen
Mathilde Meyer Sørensen
Maya Camargo Victoriano Christensen
Mille Hoff
Naa Ofeibea Ntrel
Oliver Holbech Gustavsen
Olivia Andersen
Oskar Buch Kristensen
Siwi Eisner
Sofie Borgstrøm
Sofie Kjærsgaard
Stine Stub Nielsen

TIMEANSATTE ASTRONOMER

Claus Bjarne Jensen
Ewa Pedersen
Flemming Kjemstrup Sørensen
Jens Sveistrup
Lars Worm Andersen
Martin Pauner
Michal J.D. Linden-Vørnle
Ole Stang
Palle Sonne
Preben Kjemstrup Sørensen
Søren Lindsteen
Søren Lynggaard
Ulrik Sorgenfrey
Verner Villensgaard

FRA STUDIEJOB TIL TOPJOB

Det sker ikke hver dag, at Rundetaarn får ny direktør. Derfor var det en historisk begivenhed, da det i april officielt kunne annonceres, at Jeanette Bursche, der i en periode havde fungeret som konstitueret direktør, nu havde fået det, der i Rundetaarn bogstavelig talt er et topjob. Annonceringen foregik præcis 22 år efter, at Jeanette Bursche den 1. april 2001 begyndte som studentermedhjælper i Rundetaarn. Den officielle udnævnelse blev fejret på behørig vis med reception, musik og festmiddag.

Rundetaarns årsskrift for 2023
April 2024